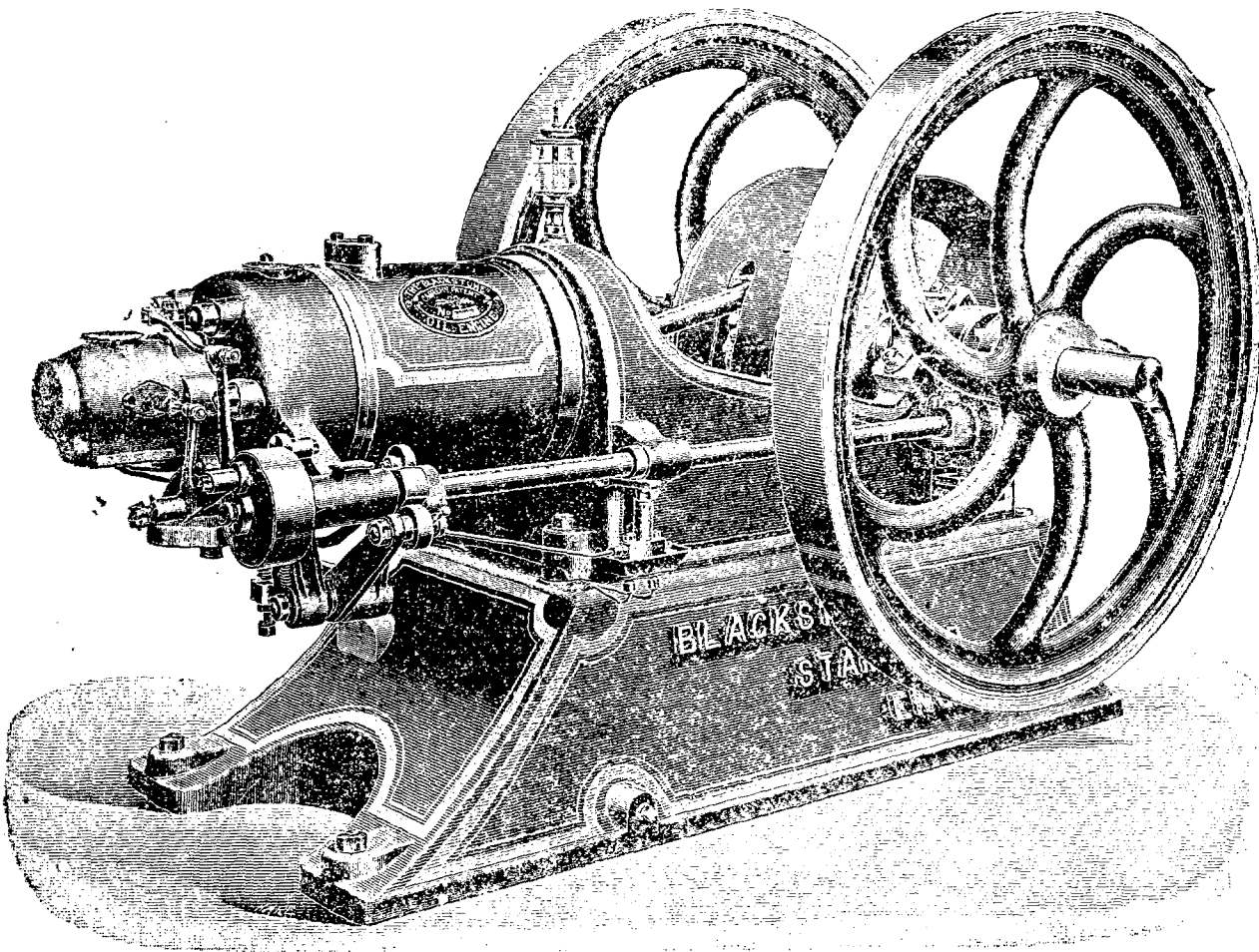

309695

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

NO. 6. చెన్నపట్టణము 1919 వ సం॥ డిసంబరు నెల 13 వ తేది శనివారము
సంపుటము. ౩ సీ థా థి నా మ పం వ స్ప ర మా ర్గ శి ర మా ప బ ము శి ష స్తి యే. NO. 211
సంచిక ౨౧౧

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కిరసనాయిలు, క్రాసు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నువయోగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

సోలు ఏజంట్లు:

మార్షలు సన్స్ & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, లంబాపూరు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడా మా అమృతాంజనము ను వాడి నంతమాత్రమున నయముకను.

మూల్య వెల 0-8-0 అణాలు.

మోహిన్ద్రైలము రు 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

అయ్యో, కోర్టుకు సంబంధించిన ప్రకటన లన్నియు చాల జలుగు అక్షరములతో యేమియు తెలియక వ్రాయుచున్నారు. అటువంటి ప్రకటనలలో అక్షరము పొరబాటు కలిగినను వ్యవహారము చెడుచున్నది. కావున దయచేసి ప్రకటనలను కంపు వారు స్పష్టముగ విడిచిడి అక్షరములతో వ్రాసి వంపినయెడల చాల కృతజ్ఞులము. లేని యెడల కచ్చల తడకలై ఉపయోగము లేని ప్రకటనలై వ్యవహార పు సంగతులను వివరముగా తెలుప బాలు. కొన్ని సమయములందు సకాలమునకు ఈ ప్రకటనలను వేయబాలక తిప్పివేయవలసి వచ్చును.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి, మంచిమందు దబ్బి 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8 10-కి రు. 25.
చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన నైపుణ్యము:—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవుమును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.
గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, సూక్ష్మము, రసికాయుట, పెండుకలు ఉడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేదా కఠినమంటకు వ్యాపించి ని కపట్టని జు బిచ్చుడు.
అమృతాంజనము డిపో - బొంబాయి, మద్రాసు.

ఆంధ్రదినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు 18-0-0
6 మాసములకు 9-0-0
3 మాసములకు 4-8-0
1 మాసమునకు 1-8-0

ఆంధ్రవారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు 2-0-0
వార పాం చ:— ఇది శ్రీభక్తకృష్ణాధిని యను గాంధీకము. అంతర జాబితీరకలయును. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ నేము. సంపాదకరాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుగానుకలినది. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1920 క్యాలండరు

జనవరి నెల 31 వ తారీఖులోపుగా మా మందులను నొకేసారిగ ర మాటలకు కొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగా పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా కొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలదిప్రతులు మాత్రమే సుక్రింపబడివి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామర తైలము { పండ్లపాడి { మోహినితైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0 { డబ్బి 1-కి 0-2-0 { సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, కైత్యము, పడిశము, రొమ్ముపడిశము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా కల రూ. 0-8-0; డబ్బా 1-కి రూ. 5-6-0. పోస్టుఖర్చులు చేటు.

అమృతాంజనం డి పో, } 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, బాంబాయి, }
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

Note

Note

Salicylic Acid

The best quality of this can be had of

Messrs. Parry & Co.,

1601

Box 12, Madras.

For Price & other particulars apply.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమయ వరమిచ్చేద్రవ్యము

ట్రోటిల్ బ్రూరు (రిజిస్టర్)

కరమిచ్చేద్రవ్యముల కన్నటికి విదితము

ఇండియా పేటెంటు అండ్ సెల్ల్యూలార్స్ లిమిటెడ్ వారి వారి కరమిచ్చేద్రవ్యములను ప్రశంసా పత్రములు నియోజింపబడినవి.

దీనిలో సాధారణ సంస్కరణ చేయవలసిన లేదు గాన అచార వలంబడకుండా దీనిని విశదీకరించుకొని పయోగింపవచ్చును. తమ విధులను ధన్యములను వానన దీనినియే గలరు. ట్రోటిల్ బ్రూరు చుక్కలు కేబుల్ మామూలు చేసిన చాలావారు. అప్పుడే కొనితెచ్చిన వ్యవస్థలను చక్కచారు పరిశోధనకుంటే కరమిచ్చేద్రవ్యములను వ్యాపించుచుండును. దీని ను వానన నిలయవలెనాచును వారిలో పరిమళద్రవ్యములను నిలుపుట. కెట్టపైజా (అరవలము) కు 2-0-0 మధ్యపైజా 3-0-12-0 చిన్నపైజా 4-0-8-0 వి.పి. చార్జ్ 5-0-5-0. మిక్కిలియందు వారానితో కలిపి సోల్ ఏజెంట్లు వ్రాయుడు.

ఆంధ్ర ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155 జమ్నానగర్, బాంబాయి.

WANTED.

English Compositors capable and energetic. Salary according to qualifications.

Apply to:

The Andhra Patrika Press,

7, Thambu Chetty Street, Madras.

ఆంధ్ర ప్రతియములు.

III

ప్రత్యక్ష రమ్య

కానములలో నుదాహరింపబడిన చతుర్థ కులమునకు వాతవ్యవస్థలలోని మార్పులకు బాలభేదము గనపడి యుండు వారి తాతతమ్ములను గూర్చి ప్రత్యేక వ్యాసమునఁ జెప్పుచున్నందు నేను వా ప్రభువ్యాసమున వాద్యము చేసి యున్న నానిని వెడఁచితిమి. నేను చెప్పినానిని వినుటకు నోటికి వట్టలేక చతుర్థకులములకు సామాన్యమును గ్రహించి యాంధ్రప్రతియ సంఘము నుశ్రేణిపఁజేయుట పరిశోధనమునఁ బ్రజ్ఞానంతులగు గౌరవ పురుషులకు దగదు. నామిత్రులైన ముప్పావు గాన 2-10-19 తేది యాంధ్రప్రతి కలో చేసిన యాంధ్రప్రతి ప్రకటనలకు దడవక కొదురనానికి మృతమే ప్రత్యక్ష రమ్య మిచ్చుచున్నాడను.

తెలియని సంగతులు.

తమకుంజెలియని సంగతులు దొంగిలక్కలఁ బ్రకటించుట తమవలనగా దని నామిత్రులు నొక్కిర్రెక్కజేసి యున్నారని నీ నైవాన్యములో శత్యమెంతగలదో యావ్యాసములోని యీక్రింది విషయములే వేసోళ్ల ననుచులకుఁ జాటి చెప్పఁజచ్చు.

“నాకు నీ వాతలు చదివినవృద్ధి సుకేసమునకు వా నలములైనను, నీ యేదొందిన కంఠస్థులనుండి యీ కేటలు శ్రీమతులుగాఁ బ్రాంతలు తప్పని చెప్పిచున్న నాకుఁ దగిన యాధారములు లేనది నేను నీ వ్రాతలు కాదనుట యెట్లు” అనియును, “నాకు గాఁగిరివంశజులమని చెప్పకొను మందసాటివారిలో నేను నుగరిగి నెలదివములైనది. నాకు చెప్పిన కథ వింటి. ప్రతాపవరీతి, సోమదేవ గాతీయములతో బోల్చి చూచితి. వారికథ చాలకంటే శరీరమునది. ఇది పరిశీలించి చూడఁదని శ్రీమతులు గాని ప్రార్థించితిని.” అనియును ముప్పావు గాన ఆవ్యాసము మొదటిభాగమున “నామిత్రావ్య కిశోధనము చేయి యు వెల్లడింపలేదే” అనియును వ్రాసియుండుటచేత, ఆ ప్రయత్నములతో నేను వ్రాసిన విషయముల శత్యావ్యవస్థలను గూర్చి నిర్ణయించి తమకుంజెలియని వ్రాయుటకు గాని నీ కి క వనికారము పరకాశము కలగలేదని విన్నవించుచున్నది. ఇట్టి స్థితియందుండియు నీరు తను ప్రభువ్యాసమున చేసినవిచార మూలకముగ వ్రాసితినియు, దొర కినసాధనముల జాగరూకతతోఁ బరిశీలించలేదనియు, అత్యయ వ్రాసితినియు, తంత్రమును వినియెచున్నా రనియు నిర్ణయించి తమకుంజెలియని తెలియని సంగతులు తెలిసికట్లు ప్రకటించుట నాదా ?

మాధవవర్మ.

మాదిరిగా నీ సాహసము! తెలుకాడ కనకమర్మ భర్త డను మాధవవర్మ కుమారుడని శ్రీమతులుగా రంగీకరించెద రని నమ్ముచున్నానని తెలుపుచు వారిని కానకవాక్యము లిని గోవిందవని ప్రభువరాధ్యక్షులు! మొదలుగాఁగల కానకవాక్యముల నుదాహరించి యా మాధవవర్మయే పూరపాటి మాధవ వర్మయని కుమారుడని నేను వాదన గీరితి. ఇట్లు చదువులు నమ్మనిధముగా నాంధ్రుల చక్రములలో కేట్రములు రుపుటలలో వ్రాయుండిన వేట్రము భాగముల నెత్తిపాటి యెం ద్రవాలివరితలలోకమునకు యెచ్చింపు కలిగించుటకుఁ బ్రయత్నించి నాడు. ఇది పాలమున కానకమునాని తెలువాకానకము గాదు. ఈ మాధవవర్మ విష్ణుకుండినకుఁ జేయులోనివారు. ఆ ప్రభావతీయులలో నీ కానకమును బ్రకటించిన శ్రీమతులు దగ్గి బాలమూర్ఖులకాక రావు గాన, మొదలగు పెంకటమూర్ఖులకావచ్చును. ఈ మాధవవర్మ విష్ణుకుండినకుఁ జేయు వాదన పీఠికలో వ్రాసి యున్నాడు. ఈ సంగతి సంపూర్ణముగాఁ బ్రకటించబడినది. ఈ మాధవవర్మ శ్రీపర్యతేశ్వర పాదా రాధ కుమారుడని యందున్నది. వీరికిఁగి గోవిందవర్మ, వాత విక్రమవర్మయను. వీరికిఁగి వాత విక్రమ, ఆంధ్రులచక్రములోని విష్ణుకుండినకుఁ జేయుచున్న విషయము పూరపాటి మాధవవర్మ యికిఁడే యొకట్లుగాఁ బ్రకటించుట తగదు. వీని నెఱుంగక చేసినది నాడు. వీరు వ్యాసమునకుఁ దలంపి విష్ణుకుండినకుఁ జేయుచున్న మాధవవర్మయొక బూరపాటివారి కుటుంబు డను మాధవ వర్మయను నొక్కడయినను గాకున్నను వా వాదమునకు సప్రమాణము. అని వ్రాసియుండుట చేత వెలి యొక వ్రాసినదనుటకు నీకు లేదు. విష్ణుకుండినకుఁ జేయులో

వి. పి.	ఫౌంటెన్ వేనాలు	వచ్చినవి.
కాగితము	8-4-0	కెప్టెన్ 210
కాగితము	6-4-0	కెప్టెన్ 205
కాగితము	6-6-0	కెప్టెన్ 200

నీ బ్రతుకు, స్నేహము, ట్రెస్టికేట్, మద్రాసు.

మాధవర్యమేన కర్కశక్తిసమేతం దేవ్యయను పూసపాటి వారి కంఠములో బేర్పొనబడియుండలేదు. ఇంతియ కాక యిష్టపండితుల నింహకృష్ణులు పూసపాటి వారి కంఠములో బేర్పొనబడియుండలేదు. ఇంతియ కాక విష్ణుపండితులు నింహకృష్ణులు; పూసపాటివారు భైరవకృష్ణులు, గరుడ కృష్ణులు నై యున్నవారు. పూసపాటివారు వేదవిహిత కర్మానుష్ఠానముల క్షుత్రియుల కాక యితరతఃనే నాంధ్రుల చరిత్రములో చర్చించి నేనిధారింపి యుండలేదు.

విశ్వామిత్రస్మృతి

“శ్రీరంభులు గారు జుదెములు కాలింతులక, బుడ్డలకువచ్చినట్లే మనకు శ్రీయులకు వచ్చినట్లు సాహసముతో బట్టినా” అని వ్రాసి యంతటితో నూరకొనక “ఇదివీరస్మృతానుగుణ తలుచుతాలూ కా భీమకూ తాలూకాలో నన్ను క్షుత్రియులను, పూసపాటి, కాకర్లపూడి, వర్మకాయ, కలిదండి మొదలగు కుశునిధ్య క్షుత్రియులకులవారి యజ్ఞోపవీత భారణముతో బోట్టుట సాహసము” అని స్వకపోలకల్పితవాక్యముల సతీసాహసముతో లిఖించివారు. ఇంతకంటకు క్షుత్రియుల సమూహమునకు భేదములు గల్పించి యొకరియజ్ఞోపవీత భారణము మఱియుకరి యజ్ఞోపవీత భారణముతో బోట్టుటనుండలేదు.

సోమదేవరాజీయము.

ప్రతాపచక్రము, సోమదేవరాజీయము, ఆనంద్రథము లెందును నేడు క్రొత్తగ వీరికివదిగావు. ఇదివఱకే యున్నది. ఇత్యుద్ధ గణపతిదేవచక్రము క్రికి బహుళాబ్దులకు చిక్కుట ప్రాయఃబడిన గ్రంథము లగుటచేత గణపతిదేవుని కాలము నాటిదియు వానికి బూర్వపుదియు నగు కానములలోని విషయములకు భిన్నముగా నంగ ప్రాయఃబడిన విషయములు ప్రమాణములు కావలెను. గణపతిదేవచక్రము క్రికి ౧౭౦౦ మొదలగునొక క్రి-౧౭౦౦౦ కలవలయు చే నెక. సిద్ధిశ్రీవర చక్రము నామాంధ్రము కల ప్రతాపచక్రము కానెవర్వపు యువకాంతయు క్రి-౧౭౦౦౦ సంవత్సర ప్రాంతమున ద్వివదనగా రచించినాడు. క్రి-౧౭౦౦౦ సంవత్సర ప్రాంతమున క్రి-౧౫౦౦ లకు దరవారమును కూచించి జగ్గవీర రచించి మందపాటి నానాముఖరాజులకు నంకితము చేసినాడు. తమ కాలమునందు చెప్పకొనకల గాధలను సరింపియు, వారిపాపముల చెప్పుకల ననుసరింపియు వారాచక్ర ప్రబంధములకు రచించిగాని కాకతీయుల చక్ర కృత్తాంతము సత్యమైంది కాక బాగుగాని దెలియును. కనుక నే గణపతిదేవ చక్రము క్రికి చిక్కుట రాజ్యముచేసిన క్షద్రమ జవగణపతిదేవ చక్రము క్రికి గూతులై యుండగా భాగ్యముని యభిర్జించినవారికి కాకతీవంశకృత్తాంతము దెలియదని స్మృతముగాని జెప్పవచ్చును. అయినను గణపతిదేవ చక్రము క్రికి క్షద్రమ జవగారిచక్ర భాగ్యము గలవను మాటయు, తిట్టించుటయునైన కథలకు నిరసప్రమాణములు లేక యంగీకరింపరాదు. గణపతిదేవుడు క్రమ సమాప్రము లొనరించెనను మాట విశ్వాస పాత్రమైనదికాదు. కృతిభక్త్రమ సంకల్ప మెట్లుటై వ్రాసిన వ్రాతలెగాని యధార్థములు గావు వరస సోమదేవరాజీయములోనే కలిగినవలయునని నింట్లు 84 లకుల 28 వేల 8 ముదల 44 గలవి చెప్పింపును వానిని విశ్వసించుటచేత చక్రమునకు నిరసమునైన విషయము లనేకము లిందుగలవు. పర్యవసాన మేమనగా విమర్శచేతక యందలి విషయముల గ్రహింపరాదనుటయు నాయభిప్రాయము. నందలకొలదికాన నములకు నిరసముగా నీ గ్రంథములలోని కథలున్నందున నీ గ్రంథములు చరిత్రమునకు బరమ ప్రమాణములు గాని యివి. వారాని మఱియుకలూరి విడిచియెన్నుచున్నాడను. ఇవి ప్రమాణములు కానివి చెప్పినప్పుడు పూర్వపుకానము లేవియుం బ్రమాణములు గానివి వాకొనుట మొడి జవాబుగా నుండుననిగాని కరిగోధముల మెచ్చుకొనుమాటగా నుండవలయు.

కాననములు.

కాననములను ముమింకీ తృణీరించిన నశుని పోవుననిగావు. కావున బరిగోధమును కాననములం జక్కగా బరిగోధించి మట్టాడిన మర్యాదదట్టమును గానిలేనియెడల బరిహసభావనండగుట నిక్కము. క్షద్రమని కాననములో జకుర్గులముః గాక తిల్రాలరాజు పుట్టెనని యున్నట్లుగా నేను వ్రాసియుండగా గణపతిదేవుడు చతుర్భాగ్యము కన్యలను బెండ్లియాడెనని నేనుజ్ఞ మనికాననము నుదాహరించినట్లుగా వీరు వ్రాయుట జూడగావీరికి నశునిననుచు వోరవబుద్ధి లేదని విదితమగుచున్నది. ఇట్టి కథల

వలన గలగు ఫలితమేమి? నాప్రభువ్యాసములో నుదాహరించిన కాననము నన్నిటిని బరిగోధింపకయే వీరల కాకామంచాంగము చిన్నించుటకు (బారంభించి) ఆకాననములలో లేనివిషయముల నూహించి వానిని కనుకృష్ణముః జేయఁ బ్రయత్నించి తురురక వానిని బరజేశములు ప్రకటించిన రిహర్షులబట్టి ప్రాయఃబడినవిగాని శ్రీకృష్ణుడు అనగువలనఁ బ్రమాణములు కావలసినవి, కాకతీయుల రాజ్యమైన యొంగళ ప్రాంతమునందలి కాననము లానైబాము రాజ్యములోనన్న వెన్నిలకు అనునకుఁ దెలియును. కావున వానికర్వయై పరిగోధించుటకు చరిత్రకారులు మానము నొనరింపవలసిదని యు నాకాకామంచాంగముతో విచిత్రసంవాదము జేయ మొదలుపెట్టిరి. ఈకాననములం బ్రకటించితి నీ వ్యాఖ్యి కండితులు మూత్రమెగుడు. క్రాంత్యోచిత్యతందేతు లగు హిందువుల జేరి గూడఁ బ్రకటించవలసింది.

చాళుక్యుల క్రశంస.

“రాజరాజ నరేంద్రులు తాను పొందుకొనువాడనవియు, భారతము తనపూర్వుల కథలుగుట తనకుఁ బ్రీతికరమనియుఁ జెప్పి న్నుయభిప్రాయ భారతము వ్రాయించెను. ఆమాటలు రాజరేంద్రుని ననుకూలించి దైవ న్నయభిప్రాయ భారతకృత్యాదిఁ బ్రాసమున్నాడు. కావున రాజరేంద్రుడు క్షుత్రియుడని మఱుఁ తెలియచున్నది.” అని ముచ్చరావు గారు వ్రాసియున్నారు. ఇంతిమాత్రము చేత నీవాదము స్థిరపడవలదు ఇందులకు విశదములైన గాధలుగూడ మఱి కొన్నిగలవు. వానినిగూడఁ బరిగోధించిన గాని సత్యము దెలిసికొనరాదు. చిట్లుకాచి విరచితమైన విక్రమాంశ కండకము నందు చాళుక్యుల జగ్గ కథనము కొంత వివరింపఁ బడినది. జగత్పూరు బ్రహ్మజేవుఁడు ప్రాతః గాల్యకృత్యముల నిర్వర్తించుచుండ నచ్చటికి నిండ్రును మఱుదెంచి త్రవంచున నేనుమహ్యమును యజ్ఞాది క్రతువుల నాచరించి దేవతలకు వాచిభాగ్యముల సొంపునకుటండే పాపము వర్జిల్లుచున్నదని మొఱుపెట్టుకొనియెంటు! అంతట బ్రహ్మజేవుఁడ స్వమిను నిమిత్త మదముఃకై పట్టి యుండిన తనయొకడు (పుడేసిలి) నేనీమాచి. అంతియ మొకమునఁగి మహాయోధుఁడొండు చతుర్వందై జనించి చాళుక్యులకే అనుకం గర్తయ్యెంటు! తరువాత గొంతకాలమున కావలెననుచు వారిరుండు మానవ్యులకు నగు విరువుల మహావీరులు జనించి జగద్విభాగతక్రై, గాంచి. వీరుమొదటి రాజధాని ఆయోధ్యాంధ్రముఁ నుండెంటు! పిమ్మట నీ కంఠములో నుకళాబలం దక్షిణాపథమున వచ్చింటు! ఈ విక్రమాంశేన చక్రము విక్రమాంశేవుఁడను నాయాంధ్రులకుల శక్తివరాళు యోధుల యొక విక్రమాదిత్యుని చక్రమును దెలుపు దిమ్మెనున్నది. వీరింబట్టి చతుర్వందై పొండురాజవంశములని క్షుత్రియులగునాదోయి, బ్రహ్మ పుత్రులైన బ్రాహ్మణకుక్షుత్రియుండొండుఁ దేటపడుచున్నది గదా! చాళుక్యులు హరితపుత్రులమనగా, మా వ్యగోత్రులమనగాఁ దెలుపుకొనటచేతక, కడయనగూడ హరితపుత్రులమనగా, మా వ్యగోత్రులమనగా చక్కొనుటచేతక కథయులకు కట్టి సంబంధములదో విచారించుటల యెను ఏదియెట్లున్నచాళుక్యుల వంశమున గావ్యములలో నున్నారని యుప్పుట యంభిక్షుత్రియులలోనున్నారని యను విషయము వెల్ల సమన్వయము సాధారణమైనదికాదు. న్నుయభిప్రాయ వ్రాసినవక్రమాంతముచేత చాళుక్యులకు పొండువంశ మైనవలకు స్థిరపడినది తెలిపరాదని హిచ్చమందున్నాడను పిఁజేశ నిరసించిన చాళుక్యుల వేదవిహిత కర్మానుష్ఠానముల (బ్రాహ్మణ క్షుత్రియులగురా వేదవిహిత కర్మానుష్ఠానము లేని యిప్పటి యాంధ్ర క్షుత్రియులగురా యన్న విషయము బాగుగా బట్టించితి యున్నది.

ఉపసంహారము.

నేను స్వాధ్యక్ష్యాగిని చెప్పకొనియే సంభుమును మాపించుచుండలేదు. ఒకసంభుముయొక్క పరిణామచరిత్రమును జూచుటకు యాసంభుమును మాపించుట కాదు. నేను నంభు సంస్కర్తనగాను, నేను జేయునది సంభు సంస్కర్తనము నుగాదు. నేను జాతిపర్యాయ చరిత్రముకొనుట చారిత్రక సత్యములకై వెదకుచున్నాడను. “వీరు ప్రకటించెదలని వాగాన మునరించిన “సాంఘికచరిత్రము” వీరికనుప్రకటించుఁ జేయక యాలసించుటచే నాబాధ్యతనూడ వారిమీదనే యున్న”దని నామండి సాంఘిక చరిత్రమును గొప్ప మంచుని నుబ్బిరావుగారొక యాంధ్రక్షుత్రియుసంభుము యొక్క పరిణామని చక్రమును దెలిసికొనుటకు జర్పించఁ బూనినందులకే యాసంభుమును మాపించుచున్నా నని జరికెడి నీవు నానుండి సాంఘిక చరిత్రమును గొనుటకుఁ గల యుద్దేశ మేమయి యుండునో?

చిలుకూరి వీరభద్రరావు.

మహారాజ శ్రీ బందరు
డి|| ము|| కోరులో
O. S. 445/19
వాడి:—కొల్లివర వెంకటేశ్వరరామయ్య.
ప్రతివాడి:—వెంకటేశ్వరరామయ్య శ్రీ.
నడకు నె బకన యీ ప్రతివాది గానివై నడకు వాడి గావా లేబడి కలుపాడు నోటియు చేయించిన పుచ్చుకొనక రిహ్మజు చేయించుచున్నాడు. యీవాదా విచారణ నిమిత్తం 16-12-19 లేడికి వాయిదాజేశ్వరారు గనుక ఎవరికయినా ఆక్షేపణలు వున్నయడల నడకు లేడికి నడకువోర్పును మాజరయి తెలియజేసుకోవలసింది. లేడుడల ఎక్ స్పార్ట్ గా దీక్ష కాబడునని ఎల్లరకు దెలియచాడవయునని.
వాడి: ప్రస
ఆ కెల్ల మొకటావధానులు బి.ఎ. బి.ఎల్.,
డిప్టీపు కోర్టు కలీల

శ్రీ కృష్ణ భారతము.
కవిరాజు శ్రీచంద్రకృష్ణమూర్తి కాశ్మీ గారిచే మాలా నుసారముగా నుంధి శైలిని రచించబడినది. ఇందు నన్నయ్యల భారతమున లేని కథ లెన్నో కలవు.
1 వ సంపుటము (ఆదిపర్వము) మొదల 8-0-0
2 వ సంపుటము (అరణ్యపర్వము) 8-0-0
3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు) 8-0-0
సాక్షిజీ కొడుకారే భరింపవలెను. వైపుస్తకములు రా యల్ మైజాన్లగా కొనితము కాలికొనెంటు.
వలయువారు:—మేనేజరు, కలెవలీ ప్రెస్సు,
(1885-647) రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

Just What I Want!
THE PERFUME THAT CHARMING
F. Hussonallig & Co.
Oil
Paris
51, China Bazaar, MADRAS.

హనుమాన్
బోరకు సబ్బు
హనుమాన్ సంతి
కుల్లములకు వస్తువులు చేరియున్నది. చెల్లి సంబంధమును తండ్రు, దుకద, గడ్డి, పాడలు, మొదలగు, చక్కెర వ్యాపకము ఆల్యకృత్యకరముగా కాగగును, చర్మమునకు వ్యుచిత్రమును, నడుపును, నాణెముల ఇచ్చును, అన్నివోట్లను క్రయమునకు వోరకును. ప్రతిబిల్లవై మాహానుమాన్ సుర్తు బాగ్యతగా గమనింపును.
ఎస్. రంగనాథంకెట్టి అండు బ్రకర్, మదనాస్.
నకల మేహతారక పాదసంహారిణి
ఎట్టి పాదమైనను 8 సార్లు రాదికొనవో మాహానుమాను. గుణమివ్వనివో కృ. రి ఇలాం బుడ్డి 1-కి కృ. 0-8-0.
ఎస్. టి. చారిఅండు కంపెనీ,
(586) సాహుకారులేట, మద్రాసు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1919-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 13-వ తేది

శనివారము

సంస్కరణపు వివరములు

జాయింట్ కమిటీ వారి సంపూర్ణ వివేకము, ఈవార మందిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు ప్రతికూల మూలమున వెల్లడియగుచున్నది. తంతివార్తల ద్వారా చేరిన వివరములకన్న దీనియందు దధిక మంతిగా గాన్పించు కున్నది. సంస్కరణకు నున్న కొన్ని విషయములు మాత్రము స్పష్టపరచబడినవి. భారతీయులు స్వయంపాలనమున కిచ్చు లక్ష్యము. వారిని సుఖికి చేరువ చేయుట కధికారవర్గమువారు పూనుకొనవలయు నను భావము, మాంటుఫర్డ్ వివేదిక యందు పలెనే జాయింట్ కమిటీ వారి సూచనల యందును గన్పట్టుచున్నది. ఈ భావము మూలాధారముగ నుంచుటచేతనే, సంస్కరణపు సూచనలు మిగుల సంకుచితముగ నున్నవి. ప్రతి అంతరమునందును సంస్కరాభివృద్ధి కాటంకము లనేకములు గలుగుచున్నవి. మూలభావమునందే, జాయింట్ కమిటీవారికిని ప్రజలకును విస్తారము భేదము గలదు. అధికారివర్గమువారి కరిక్షకు ప్రజలు తాళింపందవలెను ఐరిష్ పర్లమెంటును ననుసరించి, ప్రస్తుతసంస్కరణములు విస్తరింప జేయబడవచ్చును. అటులే కలిపివేయబడవచ్చును; లేక తిగ్గించబడవచ్చును. ఇట్టి వర్జిఫికేషన్లు, స్వయంపాలన సూత్రమునకు విరుద్ధము. ప్రజల ఆర్థికారవమునకు ప్రతికూలము. సంస్కరణ ఫలితములను భారతీయు లొకదృక్పథమునుండి వీక్షింతురు. ప్రజల సౌఖ్యమే, వారి ముఖ్యాశయముగ నుండును. అధికారు లటుల గాక, ఐరిష్ పాలనా సౌభ్యమున కెక్కుడు ప్రాముఖ్య మొనగడుదు. ఐరిష్ పాలనావక్రము, గిరిగిర బహుగిడుచున్నదా లేదా యనియే, వారు సాధారణముగ కనుగొందురు.

యంత్రగమనమువలన, ప్రజల కెట్టి యిబ్బందులుగలవో పరికించుటకు వారికంతగ సరిలేదు. ఒకరిది బాహ్యదృష్టి. మరొకరిది అంతర్దృష్టి. ఇట్టిస్థితిలో ఏమిమోక్షము సనుసరించి, సంస్కరణాభివృద్ధిని వీక్షించవలెను? వర్జిఫికేషన్లనుమాని, స్వకరిపాలనాసౌభ్యమునకు కాలవరిమితిని నిర్ణయించి, ప్రజలకు స్వయంపాలన యాధికార మొసగినగాని, గమ్యస్థానమును భారతీయులు త్వరలో జేరుటకు వీలుండదు. అందుచే, రానున్న సంవత్సరములలో, ప్రజానాయకు లొకవంక చేజిక్కిన సంస్కరణములు చేశాభ్యుదయమున కుపయోగపడునటుల కృషిసలుపుచు, వేరొకవంక చేతమునకు స్వయంపాలన యాధికారము చేకూరునటుల కృషిసలుపుట ధర్మమై యున్నది. స్వకరిపాలనాంతరములకు నిర్ణయించే బాధ్యత ప్రజలపై నుండవలయును. భారతీయు లీవిషయమై తిగింకొని సలుపునడలమున్నుం దధికారమునహించేకీ లేదుప్రభుత్వము క్రింద స్వయంపాలన యాధికారమును భారతవర్షము మలభము గ బడయగలదు. ఇందుకొరకై చేత మెట్టి కార్యప్రణాళిక నవలంబించవలయునో, కాంగ్రెసు సభవారు దూర మాలోచించి నిర్ణయించవలయును. లొకమాన్య కిలకుగారు చెప్పినగరమునకు 17-వ తేదిన రానున్నారు. ప్రముఖులతో వీ రీవిషయ

మై కలసి యోచింతురు. లొకమాన్యకు ప్రజల కర్తవ్యమును నిర్ణయించి వెల్లడించు సరియు, కాంగ్రెసుసభ వా రిట్టిసూచనల నన్నిటిని విశాల బుద్ధితో యోచించి, కార్యచానుకూలమార్గములను వివరించెదరనియు, చేత మెరుగుజూచుచున్నది.

మితవాదులు ప్రత్యేక సభజరుకు ముమ్మత్తులగుచున్నను, సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు ప్రచురించిన ప్రకటనముబట్టి రాజ్యాంగ సంస్కరణములును, వంజాబు కల్లోలమును, ఆసభయందు ముఖ్యముగ వాలోచించబడునని, కనుగొనవచ్చును. ప్రజల నందఱిని తల్లడింతజేసిన వంజాబు సంభవనములు ఇకముందెన్నడును జరుగకుండ జేయుగల మార్గములను మితవాదు లాలోచించవలెనని, వాని గోరుచున్నారు. ఇట్టి పర్యవసానము చేసారవలెననిన, జన్మస్వాతంత్ర్య పరిక్షణ మిప్పుడే జాననమున పొందువరునబడవలయును. అది లేనిచో, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము లభించి నపుడుగాని, రిక్షణోపాయము గలుగదు. ప్రస్తుత సంస్కరణములతో కేంద్రప్రభుత్వ నియంతృత్వమునీలినియే యుండును. రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యములందు, శాంతికిని న్యాయమునకును సంబంధించిన శాఖలు ప్రజలయధీనమునం దుండవు. అట్టికరి, వంజాబు దుస్థితి మరల ప్రబలకుండ, మితవాద సభవా రెట్టి నివారణోపాయముల వాలోచించెనో చూడవలసియున్నది. వంజాబు కల్లోలము నొక విభక్తివిషయముగ వాలోచించుటకు బూనిన మితవాదుల కార్యదీక్ష స్తుత్యము. కాని, తగిన నివారణోపాయములను యోచించి, అవి సఫలమగునట్లు చేపట్టినట్ల కృషిసలుపనియడల, వీరి క్రయత్నములు విరథకముగను. సంస్కరణముల కెట్టియో కష్టము వాటిల్లు నను సూచనతో వీ రీ క్రయత్నములను సూచకుండుగ గాక యని కోరెదము.

జాయింట్ కమిటీవారి సూచనల ననుసరించి, గ్రామప్రజల కింకను అధిక మగు ప్రాతినిధ్య మొనగబడును. ప్రాతినిధ్యనిర్ణయము, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు విశవివేల్పబడినది. కాని, సామంతులొండునూచనలకు వీరు విస్తరింపజేయవచ్చును గాని, సంకుచితకరున కూడదు. శాసనసభాసభ్యత్వము గోరువారు ఎన్నికప్రదేశమున నివసించి యుండవలెనను నిబంధన, సామంతులొకమిటీవారిచే విధించబడినది. ఈనిబంధన, బొంబాయి, వంజాబు, మధ్యరాష్ట్రములకు మాత్రమే వర్తిం చునని, జాయింట్ కమిటీ సూచన దెబ్బపడుచున్నది. మద్రాసు రాష్ట్రమున కీ నిబంధన వర్తింప దనుట తేట తెల్లము. నూతన రాష్ట్రనిర్మాణము విషయమై నేమిసూర్పు గావించబడనో తంతివార్తలబట్టి తెలియలేదు. జాయింట్ కమిటీ సూచనలలో నిది స్పష్టముగ వివరింపబడినది. ఈమార్పు రాష్ట్రవాదుల కనుకూలముగ నున్నదనియే మాయాభిప్రాయము. నూతన రాష్ట్రనిర్మాణమునకు, శాసన సభవారి యభిప్రాయములను ముఖ్యముగ కనుగొనవలెనని జాయింట్ కమిటీవారు సూచించుచున్నారు. ఇందువలన ఇబ్బందు లనేకములు లేక పోలేవి. కర్ణిసుగారీ యిబ్బందులను జాయింట్ కమిటీఎవరు వివరించియుండిరి. దీనినిబట్టి ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణమునకు, మదరాసు శాసనసభ్యుల యభిప్రాయమును గనుగొనవలసియుండును. ఆంధ్రసభ్యులందఱు, మిగిలినవా రాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు సుముఖులుగ నుండునని కృషి యముగ తలంప వీలుండదు.

అట్టితరి, ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమున కవకాశ మెక్కడనుండునను ప్రశ్న యుదయించవచ్చును. ఏభాషాభాగప్రతినిధు లయినను, వారిలో సభక

మంఖ్యాకులు ప్రత్యేకరాష్ట్రమునవరము గోరుచో, వారికోర్కెను విచారించుటకు, ప్రత్యేక విచారణ సంఘమును ప్రభుత్వ కార్యదర్శి గారు నియమించవలెను. అంతియగాని, మొత్తపు శాసనసభలో సభక మంఖ్యాకులు రాష్ట్రనిర్మాణమునకు ప్రతికూలముగ నున్నారను ఆక్షేపణ, విచారణసంఘ నిర్మాణమున కాటంకము కలిగించకూడదు, జాయింట్ కమిటీవారు స్పష్టపరచిరి. దీనిని బట్టి శాసనసభలోని ఆంధ్రప్రతినిధులు ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణము నేకీకరించునుగ గోరుచో, కార్య సిద్ధి మగునకు వీరు గన్పట్టుచున్నది. ఆంధ్రదేశములో బాహ్యుగ నందరును ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమునకు సుముఖులుగ నున్నారని చెప్పవచ్చును. ఆంధ్రులు తమ ప్రతినిధుల నెన్నికొందులలో కమ జూరుకతతో మెంపవలయును. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు సుముఖులుగ నుండి ఆంధ్రుల కోర్కెల నపండిగముగ వెల్లడింప గలవారే, తమ ప్రతినిధులుగ నుండునటుల ఆంధ్రులు చూడవలయును. లేని యెడల, ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము త్వరలో చేపాడు కవకాశముండదు. ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమునకు తమ కక్షకొలది కృషి సలిపెదరుని, అభ్యర్థులుగ నుండ గోరువారందఱునకి ముందే వాదనను దీసికొనుట ముఖ్యావసరమని స్పష్టమగుచున్నది.

మిగిలిన వివరముల గూర్చి విశేషమారము ప్రాముఖ్యమిలేదు. ఏలవన, ఇదివర కేతెదిన తంతి సమాచారముతో వివిహించువరునబడియే యున్నవి. వాణిజ్యస్వాతంత్ర్యముగూర్చి మాత్రము కొంచెము చెప్పవలసియున్నది. వాణిజ్యపు ఏర్పాటుగా విండుటకు, సామ్రాజ్యమందలి మిగిలిన భాగముల కెట్టి స్వాతంత్ర్యము గలదో, అట్టిస్వాతంత్ర్యమే హిందూ దేశమునకు గూడ నుండవలయునని, జాయింట్ కమిటీవారు సూచించుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, శాసన నిర్మాణసభయు నేకీకరించెడి విషయములలో, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి సాధ్యమగునంతవరకు జోక్యము కలుగజేసికొన గూడదనియు, సామ్రాజ్య బాధ్యతలకుధంగములు గుంపితోలినపుడే వారు జోక్యము కలుగజేసికొనవలయు ననియు, సూచించబడినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, శాసన నిర్మాణసభయు నీవిషయము తమకు నేకీకరింతురని తలంపజాలము. అందుచే, అధినివేత రాజ్యముల కున్న స్వాతంత్ర్యము హిందూ దేశమున కీ విషయమై గలదనుట, అర్ధరహితము. ఇండియా ప్రభుత్వమున గూడ స్వపంపాలనా బాధ్యత ప్రవేశపెట్టబడిన యెడల, ఈ సంస్కరణము చేతమున కెంతయో లాభకరముగ నుండెడిది. ఇండియా ప్రభుత్వమును బాధ్యతాయుతముగ జేయవలసిన యవసర మిప్పుడధిముగ వెల్లడిమగుచున్నది. మే మిదివరకు చెలిపినటులు, భారతీయులు చేజిక్కిన సంస్కరణముల నుపయోగించుచు, త్వరలో గమ్యస్థానము జేరుటకై దృఢ ప్రయత్నముల గావించుని భావ్యము.

నెల్లూరు మ్యూనిసిపలు సంఘము.

ఈసంఘమువారి 19.8-19 సంవత్సరపు నివేదిక మిపుడు ప్రచురింపబడినది. నివేదిక వత్సరమున కిది సభలు జరిగెను. వీటిలో రెండుసభలు నిర్ణీతసంఖ్య రాక నిలిపివేయబడెను. సభలకు హాజరగు సభ్యులసంఖ్యలో 100 కి 40 మంది అధికారులును, రిస్ 40 మంది అసభికులును ఉండిరి. ఈసంఖ్య గతవత్సరపు సంఖ్యకన్న సభివృద్ధి సూచకముగ నున్నది. అధికారసభ్యుల ఉపేక్ష

ప్రబలుటకు కారణమై యోగనుగొనుట భావ్యము. పన్నులను సమూహముగా మునిసిపలు సంఘము నిర్బంధచర్యలకు విశేషముగ పాల్పడవలసి వచ్చెను. కాబట్టి పన్ను, కన్నులవసూలున కాటంకము గలిగించియుండవచ్చును. పన్నుల వసూలు మొత్తముమీద సంతృప్తికరముగ నున్నటుల మునిసిపలు సంఘమువారు తలచుచున్నను, ప్రభుత్వమువారు రలులదలచుటలేక. ప్రభుత్వమువారిచ్చిన ప్రత్యేకపుగ్రాంటులో, రు 40837 లు వ్యయముగాక నిలువయుండుట సంతృప్తికరముగ లేదు. ఇండ్లను బాగుచేయుటకు, మునిసిపలు సంఘమువారు 7,537 రూపాయలను వ్యయపరిచిరి. ఇంకను సభిరధనమును వ్యయపరిచినగాని, రోడ్లు బాగుచేయవలసి, సంఘాధ్యక్షుడు గ్రహింపకపోలేదు. మునిసిపలు సంఘమువారి ఆదాయము మాత్రమిందకు చాలదని, వారు చెప్పుచు, ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుల నొసగవలయునని కోరిరి. ప్రభుత్వమువారు రిండకు జవాబు చెప్పలేక. మండలాధికారి మాత్రము, రోడ్లు బాగుగ లేవని తీవ్రముగ విమర్శించెను. మునిసిపలు సంఘమువారు మూడు బేషధశాలలను విరిచాలించుచున్నారు. విషజ్వరకారణమునకు వీరు పలికిన కృషి ప్రభుత్వ ప్రశంసకు పాత్రమయ్యెను. టీకాలఫలితములు అసంతృప్తికరముగ నున్నవి. ఇట్టి దుర్లభ రాజధానికంటెకును సామాన్యముగ నున్నది. విషజ్వరము బాగుగ వ్యాపించినను, ప్లేగుబాధ్యముమాత్రమం కురింపలేదు. 1000-కి 23 జననములుండగ, 59 మరణములుండెను ఇందకు కలరా, విషజ్వరముల వ్యాపకమే ముఖ్యకారణ మని తెలుకబడింది. జనమరణముల సంఖ్యబట్టి చూచిన ఆరోగ్యమెంతటి దుస్థితియందున్నదియో కనుగొనవచ్చును.

జననములు మరణములు

1916-17	1006	1230
1917-18	1070	1554
1918-19	794	1986

మునిసిపలు సంఘమువారు తమకున్న స్వల్పవకాశముల నుపయోగించి, వ్యాధినివారణమునకు పాటుపడిరి. మునిసిపలు సంఘమువారికి సివేదిక వల్ల రాంతమున 71,377 రూపాయల ఋణము గలదు బర్మాబియ్యమును మునిసిపలు సంఘమువారు రూపాయికి 6 శేర్ల చొప్పున విక్రయించిరి. బీదప్రజల కీ యేర్పాటు మిగుల లాభకరముగ నుండెనని తెలియుచున్నది. మునిసిపలు సేవకుల లాభము నిమిత్తమై ఆరంభింపబడిన సహకారసంఘము బాగుగ కనిచేయుచున్నందులకు సంతసింపవలసి యున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు

ఇండియాపత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది:

"కాంగ్రెసు ప్రతినిధులందఱు, హిందూ దేశభావ్యుడయ్యు కొరకైకట్టవడి పనిచేసిరని చెప్పవచ్చును. వారందఱును నాలస్యముగ వచ్చిత్వరలో వెడలిపోయిరని, మాత్రము మాకు మనస్తాపముగ నున్నది. ఆంగ్ల దేశమున ఘోరమగుగుంజాబుకథన మింకను ప్రతిధ్వనింపవలసి యున్నది. ఇప్పుడేపుడే నిజము కొంచెముగ బయల్పడుచున్నది. బ్రిటిషు ప్రజలు దౌర్జన్యమున నెంతటియసహ్యము జూపుదురో, దేశమునందు సంచరించిన కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు తెలిసియుండవచ్చును. హిందూ దేశపు ప్రముఖ లీదేశమునకు రాయబారులుగ తరుచుగ వచ్చుచుండుట యవసరము. దివాను మాధవ రావువంటి రాజనీతిజ్ఞులను, బిశినచంద్రపాలువంటి వక్తలను, తిలకు, కేల్కార్డుగార్ల వంటి రాజనీతి

జతురులను లేఖరులను, డాక్టరు వచ్చే, మహతావంటి శాస్త్రజ్ఞులను, మాదేశమున కింకను బంపుడు. హిందూదేశపు స్వాతంత్ర్య మందిరము త్వరలో నిర్మింపబడు ననుటకు సందియము లేదు."

విల్లింగ్డును ప్రభువుగారి విశాలభావము.

నిన్నటిదివరము, విల్లింగ్డును ప్రభువుగారు, ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలి తిరిగివచ్చిన రాయబారుల కింద రికిగలిపి విందుజేసిరి. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులని గాని, మితవాదులు అతిసాదులు గాని భేదమెంచక, ఎల్లర నాహ్వానించిన, విల్లింగ్డును ప్రభువుగారి విశాలభావము ప్రశంసాపాత్రము. రాజ్యాంగ సంస్కరణములను జనుప్రదముగ కొనసాగించుటలో, అన్ని వక్షులులవారి తోడ్పాటును గైకొని విల్లింగ్డును ప్రభువుగారు పనిజేయులరని, క్రస్తుత సూచనలు చెప్పకయే జెప్పుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రిక సారస్వతానుబంధము

సాధ్యమైనంత శీఘ్రముగా వారమున కొక పర్యాయము ఆంధ్రపత్రికకు సంబంధించి సారస్వతానుబంధ (Literary Supplement) మొకటి ప్రకటింపబడు కుద్దేశించబడినది. వాఙ్మయధురంధరులందఱును నానుకృతీపూర్వకముగ అందున కనుపగు వ్యాసములను పద్యములను పదములను పాటలను కథలను విమర్శలను ఇచ్చుటకుండియు వ్రాసి కంపుటకు ప్రార్థితులు. విలేఖరులకు యధోదితమైన ప్రతిఫల మిచ్చుటకు కూడ కర్తవ్యులంబడినది. ప్రతిఫలాపేక్ష గలవా రా విషయమై వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. విద్యాధికు లందఱును తోడ్పడి యీ యభినవోద్యమమును జనుప్రదముగ జరపఁబ్రార్థితులు — పత్రికాధిపతి.

పుత్రాంతములు

శ్రీనివాసరాయ:— బొంబాయి నుండి లండనుకు పూర్తిరేవు ఆరుకోజులు; లండను నుండి బొంబాయికి, పూర్తిరేవు రెండుకోజులు.

మితవా 1 బసధి:— యావద్భారతమితవాసధి యీ నెల 28-24 తేదీలకు 55 శిరస్వామయ్యుల గారి ఆధ్వర్యక్రేందకలకత్రావరమున జరుగును.

బొంబాయి షే:పు:— 55 శాస్త్రజ్ఞులగారి స్థాపననకు పు:షోత్తరుగానుకావద్దాను నీ వి. ఇగారు బొంబాయి షేరిపుగా నియమింపబడిరి.

కరాచిలో విషజ్వరము:— కరాచిలో విషజ్వరము తీవ్రముగా నున్నది క్రేందట వారమున 24 గురు చనిపోయిరి. వ్యాధిలన మరణములు హెచ్చుచున్నవి.

దౌర్జన్యము:— సింధులో ఈడు కంపెనీవారి యొద్ద నుద్యోగిగా నున్న చక్రవర్తి ఆకుతలకు యజమానుడు ఈడు గారిని కొట్టి గాయపరిచినందుల కిది 18 నెలలు కఠింకర విధింపబడినది.

గవర్నరుగారి రా:— బొంబాయి గవర్నరుగారును ప్రత్యేకముగా జనవరినెల 5 తేదీకి కరాచికి జూలై 1 తేదీ వరకు నడచునండి కొన్ని కట్టవలయు కంఠస్థాపనము గావించెదట.

కరాచిలో సంధి పుక్కినములు:— ఆదివారమునాడు రీదల కన్నదానము, కేవలములులలో ప్రార్థనలు, ఊరేగింపులున్నవని జరుగును. దీపాలంకారము బాణసంధానము జరుగను మంగళవారమునాటి బాణసంధా కాలపడును.

దుర్బీటి:— కలకత్తాలో కేసు ఆకుసరిభార్య తన చెల్లెలిని కృత్రిమార్పత్తియందు నిమిరింపించుటకు ఆమెకు మూడు నెలలు విడిచెనును రు 201 జూర్యవాదులు విధింపబడినది. ఆమె హైకోర్టున ఆపింబేయుగా బానిసుమీద విడుదలజేసిరి.

12-6 తేదీ సాంకలములో బాల్కన్ ప్రభువుగారి యాజమాన్యమున కలకత్తా నుండి క్రమస్వ ముగియున జరిగినసభలో సాంకెలిక పాతకాలా సంఘమునాడు ఆపాతకాలకు ప్రశాసనస్థాపక నిర్వహింపరలెం గారి ప్రభుత్వ స్పష్టాపనగా కూడవలదు జేసిరి రిపోర్టు సంగీకరించిరి.

దెమోకాటు అనుపేసన ఆలహాబాదులో నొకమాత్రము ఆంగ్లదేశప్రతి ప్రకటింపబడుచుండును. ఒక లిమిటెడ్ కంపెనీ వారు దాని నిర్వహించెదరు. ఇండియోకాటు ప్రతికలో ఉంచేయించుండి క్యాబులలో వ్రేలుగా గారు "ప్రెస్ రమకు" వరకు వ్రేలుజేటిరి.

రాజకుటుంబమున వివాహము:— ఆంగ్లగు సంస్థానపు శ్రీ సవాలు మదరాజదేవు గారిని రాజపురా రాకుమారి కుమారుడు 1-6 తేదీ వివాహము జరిగినది. పాటియాలా బోల్కూరు, జలరతు మహారాజులు పెళ్ళుచు ది సాన్యాశ్రమ శ్రీలుకు పురుషులగు వచ్చిరి. కట్టినాడు గాతగా సంకీర్తించబడిరి.

సంధ్యుత్సవములు, మహమ్మదీయబాహు:— సంధి పుక్కినములలో కల్పించుకొనెదరు మహమ్మదీయ బాహున వారి కలిగిండుట ఆకుతలని బడలుకుడ నిర్బంధింప గూడదు— అట్లు నిర్బంధించుట నకు సంబంధమును నక్రమ మగునని మగరాష్ట్ర మహమ్మదీయ సంఘ కార్యద్య విద్యా కాలా దైర్ఘ్యము వ్రాసెను.

సంధ్యుత్సవములు వలదను కలకత్తాలో నిన్నుమధ్యాహ్నము రెండుసభలు జరిగినవి. హిందువులు మహమ్మదీయమున కాలించుడి సభలకేరి. కాంఫెరెన్సుపు ఇ కను నిర్ణయింపబడలేదు గావున, కంబాలుందరి ఆశ్వాతమునకు తగిన పునాదులుజరుగలేదు గావున సంధ్యుత్సవములను పాల్గొనరాదను అనేకమంది యువకనింబిరి.

భవిష్య ముద్రాలము కేసు:— నుందూబాదు గారు చెల్లించి 4 ధారకు రు 1500 లను కొరతంబునాను పశువును కొనెను. ఆతడు అలహాబాదు హైకోర్టులో ఆపింబేసెను. ముద్రింపబడిన వ్యాపకల నోనివియును నిదనీను మకుటే ధరావతును నశిపరుచుకొనుటకుం దవ్యాతము లేవని హైకోర్టుగారు ఆపింబు త్రోసివేసిరి.

లాహోరు సంధి పుక్కినములు:— దీపాలంకారములను, కైత్యకాదుగాద దీపాలంకారములను ఏర్పాటుచేయుచు నున్నది 15 తేదీకి కరకీషిలలో నూరేగింపు జరుగును. 16-6 తేదీనిగూడ జరుగును. బాణసంధానమున సందర్భము. ఒకప్రంధము హిందీ, గురుముఖి భావలలో ముద్రింపబడినది. లక్ష పగులు నైరీతులకు విద్యార్థులకు పంచివెట్టబడును. ఆదివారమునాడు ప్రార్థనలు జరుగును.

కరాచిలో నుమూనియా ఇస్లాము బాధ్యులము చాల విశేషముగ నున్నది. కోకులకు తగిలముపకాంతి జేయుచు కోగము వ్యాపింపకుండ జేయుటకు కొన్ని యేర్పాటు లొనరింపబడినవి. ఈవిషయమున మరలకొక వనిచేయుటకు కిగురు దాక్టరులు అంగీకరించిరి. 50 గురు వలంటియునుగూడ కోగులకుతగిన నదుసాదులకు కొరతంబువచ్చిరి. మందులుబట్ట మొదలగువానిని కంచివెట్టుటకు రు 10,000 లు కనుపైసరి.

బొంబాయి కానకసభ:— కుర్రపు కంచెములు మున్నగు బాదములకు గూర్చిర చట్టము 10 తేదీని జరిగినసభలో నామోదింపబడినది. కృత్రిమార్పత్తియందు నిర్బంధించుట పాటియాలా వారికి హెచ్చుతగిలము నిచ్చుచట్ట మునకుండుననుకర మంబబడినది. గ్రామపంచాయతుల చట్టముచేర్పాటుపడినది. జూలై నెలలో రాష్ట్రమున కంకటికిరి 55 గురు మాత్రమే రాజకీయ శిరములకుగాను కావాగ్రహమునం దున్నారని దొరకనము వారు తెలిసిరి.

భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

జామింటు కమిటీ నివేదికము

1. జామింటు కమిటీవారు గమనార్హమైన, ఈవిల్లును గూర్చి యోచించియున్నారు. భారతదేశమునుండి ప్రత్యేకముగ నిర్ణయించుకొన్న సామాన్యతల నాచూపమున వారు ప్రతిపాదించిన ఇతర అనేక కార్యక్రమములు, తేలికలను వారు పరిశీలించి, ఇవియున్నవి నీవేదికావలసినవిగానూ గాననూ పరిశీలించియున్నాము. వాస్తవములు అప్పుడే తెలియబడతాయి. భారతదేశపు భావిగానికీయ నిర్ణయమును దీనిలోచనములను చూపుచు భారతమున నన్నిటిని గ్రహించుటకును అభిముఖము కమిటీవారు ప్రకటించియున్నాడు.

2. భారతదేశ ప్రభుత్వ పాలనావిధానము గూర్చిగాని, అతనివలన పరిణమించు మంచిపాలనము గూర్చిగాని యోచించుట కమిటీవారి కధికారము లేదు. పార్లమెంటు సభ్యులందు లేనివిషయములను చూచుటకు విల్లును గూర్చి యే యోచించుటకు మాత్రమే వారికి వాగ్దానము చేయబడినది.

3. 1917 ఆగస్టు 20 తేదీ ప్రకటించిన వెలువడిన విభాగానుసంబంధముగ బహుళము చేయిన సమస్యపరిష్కారమునకు యీవిల్లు ప్రయత్నించుచున్నది. ఇందులకు ప్రభుత్వమునకు నిర్ణయించుటకు యీవిల్లు యొక్క యుద్దేశము. ఇది అందులకు వాస్తవమంతరమును నెరవేరు (అనుసరించు కమిటీవారి అభిప్రాయము) నియోజకవర్గ విభాగాలను చేసి, వారికి యీవిల్లు కొనసాగిన ప్రతినిధులకు ప్రభుత్వకార్యకర్తలను పాలనా విభాగానిచ్చుట కనకాక మియవలెనని విల్లుయొక్క భావము. భారతదేశపు ప్రస్తుతస్థితిగతులపట్టి నియోజకవర్గము ప్రభుత్వమున కప్పగించుట. దాని ప్రతినిధుల పాలనావిధానములను గుండును. ప్రతినిధుల ప్రభుత్వమును పాలనావిధానము గురించి తెలుసుటకు యీవిల్లును, నియోజకవర్గము విభాగాలను కాలవలయును; పాలనావిధానము ప్రతినిధులకేమి చేయవలయును. ఈ సందర్భమున సమస్యను భారతదేశపు కాంతి సంపూర్ణముగ అధికారమును సంతతి మెయింపుటకును. ఈ విల్లునుగలగిన మార్పులయందు దక్కె ఇతర విషయములను యీవిల్లును దురు రాజప్రతినిధి పార్లమెంటును సంపూర్ణముగ బాధ్యుడై యుండవలెను. అట్టిభాగ్యము కల్గింపరాదు. కాని మొదటి సందేయము, ప్రజలు పాలనా వ్యవహారములను చేర్చుకొనుటకు నుండి అవకాశము లుండవలయును.

4. ఈ గాత్రముతోనే యీ విల్లు సంకీర్ణ మయ్యెనని యు, ఇది 1917 ఆగస్టు, 20 తేదీ ప్రకటించిన సమస్యపరిష్కారమునకు సంబంధించి అభిప్రాయము. రాష్ట్రీయపాలనా కాళి లిఖించుటలను రెండుభాగాలుగా విభజించడమి. అందులో ప్రతినిధులకు లగు కానన సభ్యుల కీయము చేయించుట ప్రధానమునకు గవర్నరుకేమియును సందేహమును ఈవర్గమునకు ప్రతినిధులకు, దీనియెడల భయము జనించుటకు నవలయు. కాని యందులకు సమస్యగానుండు కురిగిన భావముల నన్నిటి నీవేదికవారు వారుగా యోచించి, తుద కింతకంటె ఆగస్టు ప్రకటించిన కమిటీయొక్క విధిని అభిప్రాయమును వారు. ప్రతినిధులకు పాత్రమును క్రమముగ నిర్ణయించుటకు వాస్తవమంతరమును నిర్ణయించుట గూర్చి రిపోర్టును తెలిపియుండెను గాని విభాగాలయంత ప్రభుత్వమును కొంతవర కొంతవరము నని తెలిపలేదని విషయము విచార్యములను గురించి తెలుసుచున్నాము. ఈవిషయము ఇట్టి యందును కొనసాగించుట నివర్తనకి ప్రతినిధులకు కల్గవలసి గోచించుచున్నది.

కమిటీవారు అన్ని విషయములను అలోచించి, విల్లులో కొన్ని మార్పులను చేసిరి. విల్లులను విషయములకు సంబంధించిన మాన్యు గాయాధ్యయములను తెలుపబడినది. ఈ విల్లును కలుగునని సూచించిన అలాయములను తొలగించుట చేయబడిన మార్పు కీయము భావమునుబట్టి బహుళమిడినది. కాననసభ లందుండి అనేక సంఖ్యాపూర్వ విభాగాలను గూర్చి తెలుపబడిన మార్పులకు ప్రభుత్వ నిర్ణయములను గూర్చి యున్నాము. ఈ పని యందు నీకిది గవర్నరు చేయునట్టి కొనసాగించుచును. అసా క్షమించునట్టి గవర్నరు మీ అలోచన ప్రకారము సమస్యను విచరించుటకు సమస్యను అందులకు విల్లును సమస్యను విచరించుటకు. కాననసభ్యులకు సంఖ్యలనుబట్టి నియోజకవర్గ విభాగాలను విల్లును గవర్నరునుబట్టి విషయములనుబట్టి చేయించుట. గవర్నరునుబట్టి, మంత్రులను సన్మోక్షమున భావము తెం

చుట వందల సంఖ్యల వారు హిందూమతము. గవర్నరు పాలననుబట్టి యిరుకాళులవారి అలోచనను గవర్నరు చేయవలయునని కమిటీ వారి అభిప్రాయము. ఈవిధముగ మంత్రుల ప్రభాభిప్రాయమును తెలుసుకుటకు భార్యనిర్వాహకసభ్యులు తమ పాలనావిధానమును చూపుటకు, నిర్వాహకసభ్యులను సామాన్యము లభించుటకును అనుకూలములు. ప్రభుత్వములో నిరుకాళుల సన్మోక్షమునకును గామియోచించుచును. ఓకరికొకరు అందులకు గవర్నరు కొనసాగించుట, పాలనా, కాననసభ్యుల భాగ్యము మంత్రుల మీద చేయించుట; ఇందులకు తగినంత అధికారము వారికి చేయబడును. గవర్నరు పార్లమెంటుకు తనభాగ్యమును నిర్ణయించుటకు నివర్తనకు తగిన అధికారము గలిగియుండును. రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల కిది భారతదేశపు వాయువు.

భారత రాజ్యాంగనిర్వాహకమునందు, జీవమునందును ఈవిల్లు చేయు మార్పు అతిమధ్యమైనది. ఇది స్వపరిపాలనా లభికి పాలనకు గోడ్డును. భారతీయుల రాజభక్తియందు, విశ్వాసమును, సామర్థ్యమునందు ప్రేరేపకము ప్రభుత్వమునకు గల విభాగాలను ఇందులకును తెలుపి కాగలను. వారియు, నివర్తనకు వలెగాక యిప్పుడు భారతదేశ విషయములలో పార్లమెంటు ఎటువైపు జోక్యము గలగక తేలికొనుటకును చేయబడుచున్నది. అందులకును సే పార్లమెంటుకును స్థాయిలను మొక ప్రేరేపకమును సూచించుచు. ఇది కేరళము సలహానిచ్చు సమస్యగా నుండవలయును. ఈవిల్లును కనుగుణముగ చేయబడుననుముల నిది విచారించుట కధికారము గలిగియుండవలెను. ఇంక నివర్తనమును భారతదేశమున చేయబడును. అని యీసంఖ్యము వారియొకవలను పంపిన బాగుండును.

5. ఇక కమిటీవారు విల్లును గవర్నరుగూర్చును, అందులకు మార్పుల గూర్చును తెలిపి యున్నాడు.

ఉపోద్ఘాతము.

ఆగస్టు ప్రకటన పాత్రములకు ఉపోద్ఘాతము రెండు క్రింది. భారతదేశమున ప్రతినిధులను బట్టి భాగ్యతాయంత ప్రభుత్వము తెలియబడుచును, అదేమియు సమస్యపాలనా ప్రతినిధులను పాత్రమిడిన వలయునని, భారతదేశపు తిరుమలారి కధికారమునుండి రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారి పాలనకు తొలగించి, స్వాతంత్ర్యము నీయవలయుననియు మున్నగు విషయములు ఉపోద్ఘాతము నందు చేర్చబడినవి కాని, భారతీయుల నన్నిపాలనా కాళులలోను జేర్చుకొనవలయునని నీయవలయునని చేర్చబడిలేదు. ఆగస్టు 20 తేదీ ప్రకటించినవందలి అన్ని భాగాలను జేరవలయు కమిటీ వారు ఉపోద్ఘాతమును విచారించు మొదటివారు. ప్రతినిధుల యియును భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనావంతరము ప్రసాదించు సభికారము పార్లమెంటుకు చేయించవలయును. ఈ అధికారమును భారతదేశపు కాననసభ కీయరాదు.

భారతీయులను పాలనయందులలో తెచ్చుటకు జేర్చుటకు సందేహించి కమిటీవారి అభిప్రాయము. అయినను ప్రతినిధులకు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ అవసరమైన ప్రభుత్వములను విభాగములను కిచ్చుట కెట్టి అధ్యంతరముండరాదు.

1 వ భాగము.

1 క్లాజు— సామాన్య ప్రభుత్వము అధ్యక్షత క్రింద కల్పించబడిన ప్రాంతము, పక్షము సంఖ్యల కీ సంఖ్యల వారు కల్పించు. కాని తీర్మానములందు కొన్నిటితో పేరేభాగములకు పోయినచో, వారు చేసిన పనియొక్క విషయ తెలియక కాదు. వారావిధముగ ప్రధానకార్యము గామియియెడల యీ రాజకీయము మున్నగు దుర్భలము చేయబడును.

కాళావిభాగసంఖ్యలవేదికములో రాష్ట్రీయ, ప్రజాపత్రి, కేంద్ర ప్రభుత్వకాళులలో కొన్నియొప్పులు చేయబడినవి. ఈ మార్పు ఇండియా ఆఫీసువారి అలోచనతోనే చేయబడినది. మార్పు చేయబడిన విభాగము వారిభావము సంఖ్యలతో అనుకూలమైనది.

రాష్ట్రీయనాయకులను, నియమము విధించు విషయము కమిటీవారు దీనిలోచనము సలిపిరి. ఈ విషయము మార్పు కాళుల వారి పరస్పర సానుభూతికలను నిర్ణయము కావలెను.

కొన్నిచోట్ల ఈ విషయమును సంఖ్యలను మేర్పడును. అట్టి సంఖ్యలను యీవిల్లును చేయబడు వలయుననియు ముందు సేర్పరచుటకును. గవర్నరు అధిక ప్రత్యేకమును తయారు చేయునపుడు మంత్రులకును, కాన్యనిర్వాహకసభ్యులకును సంఖ్యలను మేర్పడునని తోచియెడల, ప్రజాపత్రి, ప్రభుత్వము కల్పించుటకు పనినిభవము గామియెడల గవర్నరును కధికారముండవలెననియు, ఆ విధముగా కాననసభ యొక్క ప్రతినిధులలో నుండవలెననియు కమిటీవారు సూచించుచున్నాడు. కొన్ని ఆవాయము లొకరిని, మరికొన్ని మరొకరిని ప్రత్యేకించవలెనని భావముతో పేరేభాగములను చేయవలెను. గవర్నరు అంగీకరించినచో, ఈ భాగములను రాజప్రతినిధిచే ఏర్పరచబడిన యొక యధికారి కీ విషయములను వర్తించియున్నాము.

ప్రభుత్వకాళుల రెండును అన్యోన్యముగా కారభావముతో కల్పించవలెనని సంఖ్యలవారి అభిప్రాయము. కాననసభ్యులుగాని, మంత్రులుగాని ప్రభుత్వము కల్పించుటకు కధికారము గలిగించిరిని అధిక ప్రత్యేకముండరాదు. మంత్రులకేమియును కాళులనుబట్టి కార్యనిర్వాహకసంఖ్యలతో పాటు నట్లుండవలెను. వీనియొక్క అవసరములకు తీర్చుకొని గవర్నరు వర్తించవలెను.

2 క్లాజు— తమ రాష్ట్రీయనాయకుల తలపాటై అప్పటికికాను విషయము యిది నిర్ణయించబడినది.

3 క్లాజు— రాష్ట్రీయ గవర్నరును భారత రాజ్యాంగ మంత్రులతో ప్రత్యేకముగ ఉత్తరప్రభుత్వముల సలహా విషయము యోచించబడినది. అదేమియును ముందేభాగము జరగవలయునో భారత రాజ్యాంగమంత్రులతో నిర్ణయించవలెను. ప్రస్తుతస్థితిని మార్పుకెట్టి కారణమును సమస్య వారికి గప్పబడు. భారతదేశమునకు సాంఘాతిక పాలనమును నిర్ణయకాతము. కేంద్రప్రభుత్వము వారికి పరిపాలనము సలహా అధికారము మూలమే నీయరాదు.

4 క్లాజు— ప్రజాపత్రికాళుల కధికారములకు మంత్రులు కాననసభలో అధిక సంఖ్యాపూర్వ విభాగాలను గడించినవారు గనే యుండవలెను. వారు అసభాపాత్రములకు నుండవలెను. గవర్నరు తన సలహా సంగీకరించని యెడల మంత్రుల తన పదవికి రాజీనామా నీయవలయును. కాననసభకు భిన్నముగాని, మరిగాని మంత్రులకు వర్తనము లేయెడల అట్టి వారిని గవర్నరు తొలగించవచ్చును. కాననసభకును తొలగించి, తరలయెన్నికలజేయబడు గవర్నరు కధికారముగలను.

ప్రతినిధులనుబట్టి ఇద్దరు మంత్రులను సుండవలెను. కొన్ని రాష్ట్రీయలందు ఇద్దరున్న సభలకుగా మంత్రులు కావలసియుండును. మంత్రులందరు సంప్రతించి పని చేయించుండవలెను. ఈసంస్కరణమును అలలుకుచు వచ్చు మొదలు యీవిల్లును మంత్రులు గ్రహించుటభాగ్యము. మంత్రులు, కాన్యనిర్వాహకసంఖ్యలను సమాన ప్రతినిధుల వారుగా నుండవలెను. అయితే మంత్రులతేలికలకు కాననసభవారు నిర్ణయించెదరు. ఇంగ్లాండునందు 'ఇండియా సభ' ఉండవలెను. అందు హిందూసభ్యులకు అంగ్లేయ సభ్యులకున్న సేతువు జీతము లియ్యవలెను. ఇటుల కే ఇండియానందు మంత్రులకున్న కాన్యనిర్వాహకసంఖ్యలకు అంగ్లేయ సభ్యులకు ఎటువైపు జీతము లియ్యవలెను.

ఇంగ్లాండునందు పార్లమెంటు ఆండెల్ కెట్టికలవలె ఇండియాకాననసభలయందుగూడ ఇట్టి పద్ధతులను గవర్నరు అధికారసభ్యులకు ఇచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది.

5 క్లాజు— సాధారణముగా ప్రతి రాష్ట్రీయమునకును కాన్యనిర్వాహక సంఖ్యలనుబట్టి ఇరువురు కవులనున్న వారు కానన కమిటీవారు అభిప్రాయమును వారు. అయితే తదిరాష్ట్రీయలందరైన ఇరువురు సభ్యులు నీవితో సర్వములో చేరిన అంగ్లేయ లెవయెడల, అట్టిపద్ధతులను ఇరువురు హిందూవులను కవులనుగా నీయమించుట అవసరమని కమిటీవారు అభిప్రాయమువారున్నాడు.

6 క్లాజు— రాష్ట్రీయప్రభుత్వవిభాగము క్రింద వివరించిన రీతిని జరుగుచుండవలెను. ప్రత్యేకకాళాధికారముల ఆకాళులకు సంబంధించిన విషయములను గురించి తీర్మానించెదరు. మరికొన్ని విషయములను ప్రభుత్వమువారి తీర్మానించెదరు. అట్టి సమస్యలందు గవర్నరుగాని యాజమాన్యము క్రింద కాన్యనిర్వాహకసంఖ్యలను, మంత్రులను తీసివేయుచువర్తించి అనుసరించవలెనని కమిటీవారు గట్టిగా అభిప్రాయమువారున్నాడు. ఇట్టివర్తనకునీవచ్చుట, వర్తించిన విషయము ప్రజాపత్రికాళులందు చేర్చవలెనని కేంద్ర ప్రభుత్వము కల్పించుట చేర్చవలెను.

తెలుగు అను విషయము నిర్ధారణయగును. ప్రభుత్వము యందు చేరిన మంత్రులు కార్యనిర్వహణ చేసినచేతను. ప్రభుత్వము ప్రభుత్వము చేరిన కార్యనిర్వహణ సంఘసభ్యుల కార్యనిర్వహణను నిర్వహించెదరు. కొన్ని విషయములందు చర్యయందు స్వవిషయమును ఏకాగ్రమున చేర్చవలెనో నిర్ణయించుటకు విలువలేదుగల గర్భము. యీ విషయము తీర్మానించెదరు. ప్రభుత్వమువారి తీర్మానముల ప్రకారముగా నెరవేరుటకు మంత్రులు కార్యనిర్వహణ సంఘసభ్యులు గలవగుట తీసి పనిచేయుచుండవలెను.

కాన గర్భముగారి కనులు మిక్కిలి కష్టమైనవి. అధికారిక కార్యనిర్వహణను. ప్రభుత్వముచేరి రెండు కాలము వారి విధానము లక్ష్యము భిన్నముగా యుండవచ్చును. అట్టి సమయములందు కలెటల బయటకు సమాధాన పరచుట గలవగుటకు. మంత్రులు తమ నూతన అధికారియగునొక సాగించు సమయములందు గలవగుట వారికి సహాయమును యుండవలెను. మంత్రులు తప్పదారియందు ప్రవర్తించువానిని గర్భముగారి భిన్నముగా పడునప్పుడు, మంత్రులకు సలహా లిచ్చుచుండ వలెను. మంత్రులు అంగీకరించని ఎడల గర్భముగారు ఎట్టి ఆంక్షములను మంత్రులకు చేర్చుకొనవలెనో కమిటీవారు అభిప్రాయమును వున్నారు. మంత్రుల నిర్మాణము, కానసభవారి తీర్మానములను గాని ప్రభుత్వమువారు కఠిన చేయుటను గర్భముగారు తలచిన ఎడల అట్టి తీర్మానములకు గర్భముగారు తీరస్కరింప వచ్చును. ఇతర కేసులందును తీసి ఇచ్చియు యుండునాడ మంత్రులు కార్యనిర్వహణము నందు కానసభసభ్యులకు లోనై ఆసీనలోపములు చేయుచుండెదరు. అయితే ఇట్టిలోపముల వారికి అనుభవము కలుగును గాన మంత్రులకు తీసికొనవలెనో స్వేచ్ఛ నొసంగుట భాగ్యమున కమిటీవారు అభిప్రాయమును వున్నారు.

కానసభలయందు కార్యనిర్వహణ సమానభ్యులు సంక్రమించి పనిచేయవలెను. మంత్రులు సంక్రమించి పనిచేయువలెను. రెండు కాలములందు ఒకవిషయములందు భిన్నాభిప్రాయములుగా నున్నయెడల వారు ఆక్షేపించు మార్గాడ కూడదు. అసమ్యక్తిని తెలుపవచ్చును. తక్షణముగా నుండవచ్చును. ఇచ్చుచున్నయెడల అంగీకారభావమును వికటించవచ్చును. ఇతర అధికారికభ్యులందు వారి అభిప్రాయములను ప్రకటించవచ్చును. ఇచ్చునవచ్చున విధాన సమ్యక్తిగాని అసమ్యక్తిగాని తెలుప వచ్చును.

క్లాసు 7:— బిల్లుయొక్క మొదటి షేడ్యూలులో కనపరచిన కానసభసభ్యుల నిర్దేశసంఖ్యకు కమిటీవారు మార్పును వున్నారు. అయితే కానసభ సభ్యులలో 100 కి 70 మంది ప్రాతినిధ్యముగా నుండవలెననియు నూటికి 20 మందికి పై అధికముగా అధికారులు యుండవలెనని ఏర్పాటుకు కమిటీవారు అంగీకరించుచున్నారు. ప్రతిరాష్ట్రము నందును కానసభ సభ్యులందు దొరకదు సభ్యులు ఉండవలెనో అనువిషయమును సలహా ఇచ్చుచు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని తిరిగి కోరుచున్నాము. ప్రాంతీయ కమిటీవారి తీర్మానములను కమిటీవారు ఇట్లు అభిప్రాయము వదులుచున్నారు.

(1) కానసభలందు పట్టణ వాస్తవ్యులకు అధికముగా స్థానములు ప్రత్యేకింపబడినదనియు గ్రామ వాస్తవ్యులకు ప్రత్యేకింపబడిన స్థలములు మిక్కిలి తక్కువగా నున్నందున కమిటీవారు అభిప్రాయము వదులుచున్నారు. గ్రామాలయలందు కార్మికులకు కూడ ప్రాతినిధ్యము కలుగుటకు ఏర్పాటులు చేయవలెను. రాష్ట్రములందు నియోజకవల సంఖ్యలందు యిచ్చు నిర్దేశమును తీసికొనవలెను. ఈమార్పులు చేయునప్పుడు ప్రాంతీయము కమిటీవారి సలహాయమున్న సంఖ్యకు మోచిప్పించవచ్చుగాని తగ్గించకూడ దని కమిటీవారు అభిప్రాయము వదులుచున్నారు.

(2) నిమ్న జాతుల కొనసాగిన ప్రాతినిధ్యము మిక్కిలి తక్కువగా కమిటీవారు భిన్నముగా వున్నారు. ప్రభుత్వము వారు ఆరాష్ట్రములందు నిమ్న జాతుల సంఖ్యకు గమనించుచు కానసభకు నిమ్న జాతులవారిని నియోజించుచుండవలెను. కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు యీ పద్ధతి యలలించుట యలసరము. సాధారణముగా నిమ్న జాతుల ప్రతినిధులుగా, సినిమా కలెటలలో చేరినవారిని నియోజించకూడదు. సినిమా కలెటల వారల రెండు దొరకని ఎడల సినిమా కలెటల అధికారి ప్రభుత్వమువారు నియమించవచ్చును. అట్టి సమయములందు నియోజకుడు అధికారిగా పరిగణించబడవలెను.

(3) చెన్నై ప్రాంతీయములను బ్రాహ్మణజాతులకు కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకింపవలెను. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణజాతులకు కలిసి ఎన్ని స్థానములను ప్రత్యేకింప వలయునో

తీర్మానింపవలెను. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణజాతులకు ఏకభవింపనివో ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కోరిక ప్రకారము వారి విషయములను తీర్మానించెదరు.

(4) బొంబాయి రాజధానియందలి మహారాష్ట్రములకు యీ విధానము కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకింపవలయునని కమిటీవారు అభిప్రాయము వదులుచున్నారు.

(5) శ్రీలంక నియోజకవలగా నుండవచ్చునో నుండకూడదో అనువిషయము నూతన కానసభసభ్యులు తీర్మానించెదరు. శ్రీలంక వోటులందు తీర్మానము గానింపబడినవో గర్భముగారు శ్రీలంకను నియోజకవల పట్టికయందు చేర్చెదరు. ఇది సంఘముకు సంబంధించిన విషయముగాన కమిటీవారి ఎట్టి సలహా ఇచ్చుటకును విలువలేదు. ఏ రాష్ట్రమునకు చేరిన పురుషులు ఆరాష్ట్రము శ్రీలంక వోటు ఇచ్చుట భాగ్యమున వేయవచ్చును. అభిప్రాయముతో కమిటీవారు ఇచ్చి ఏర్పాటు కాచించినారు.

(6) నియోజకవలకు సంబంధించిన నిబంధనలు 10 సంవత్సరములకు పునీక్షించబడినవి కమిటీవారు అభిప్రాయము వదులుచున్నారు. కానసభకు కూడ శ్రీలంక విషయము తప్ప ఇతర నిబంధనలను మార్పుకూడదు.

(7) ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కార్యాలయ అలాదివి భూస్వాములకు అధికము (పాతి నిధ్య మొకంకవలెను.

(8) విశ్వవిద్యాలయ స్థానములకు 7 సంవత్సరముల అనుభవముకు పట్టణ ప్రాంతీయ నియోజకవలగా నుండవలెను.

(9) ప్రాంతీయ కమిటీవారు ఆక్షేపములు ప్రాతినిధ్య విషయము ఇచ్చిన సలహా. న్నియు కమిటీవారు తీర్మానించుచున్నారు. యిది గానసభ మంత్రులు ఆక్షేపములను ఎత్తున ప్రాతినిధ్య మిచ్చుట అనవలసినది కమిటీవారు అభిప్రాయము వదులుచు అట్టి ఏర్పాటులు చేయవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

(10) కృష్ణా సంస్థానముల ప్రజలు కానసభ సభ్యులుగా నుండవచ్చునా అను విషయమును రాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారు తీర్మానించెదరు.

(11) ప్రభుత్వపు కలెటలకు తీసికొనబడినవాన కూడ నియోజకవలగా నుండవలెను. ఇతరులను అనుమతములకు అధికముగ తీసి పొందినవారు తీసికొనినది 5 సంవత్సరములకు పోల్చి ఇచ్చుటకు వారికి కారణముండదు.

(12) కలెటలు. మధ్య రాష్ట్రముల బొంబాయి నందు ప్రతినిధులకు ఎన్నుకొనవలెనని ప్రదేశమునకే యుంకవలెను. ఇతర రాష్ట్రములందు ఈవిధము అనుభవించవలెను.

(13) హిందు కమిటీవారు ప్రాతినిధ్య సంక్షేపమున లోపించబడిన ప్రాంతీయ కమిటీవారు తీర్మానించెదరు. కమిటీవారు కూడ ఈ విషయము అంగీకరించుచున్నారు.

మితవాదల సభ

1918-న సంవత్సరపు మితవాదల సభ కళ్యాణత కలించిన ను రెండవసారి జెడ్డిగారు రాజ్యపు మితవాదల సభకు ఈక్రింది సమాచారమును ప్రకటించిరి. సంవత్సరముల చట్టములకు పంజాబు అల్లరులను యిచ్చుటకు చట్టములను. సంవత్సరముల సమాచారము గలగల పరిపూర్ణముగా వుండవలెను. తీసికొనబడినవారు నిరసనలో నిల్చియుండి చేతియందు తీసికొనినవారు నిర్ణయించబడినది. పంజాబు నందు కార్యముల వంటివి మరల జరుగకుండునట్లు తీసికొనవలెను. సోనింగుటకు కూడ నిశ్చయించబడినది.

చార్లెస్ రాబర్టు గారు:— ప్రభుత్వము చెన్నైలో తీసికొని పార్లమెంటు సభ్యులకు చార్లెస్ రాబర్టు గారు కనీసము హిందూజాతియనకు వలెను. ఆయన సంవత్సరముల 18-తేదీన ఆంగ్ల దేశమునందు బయలుదేరిన. ఇండియా కానసభ కార్యము మొదటి అధ్యక్షులుగా నుండునని యిచ్చుట గొప్ప వారకొనుచున్నారని యిచ్చుట కరణమునందు విశేషమును సంవత్సరము 20-తేదీన ఇండియా పర్వము ప్రకటించు వలెను.

చార్లెస్ ఎన్. పి. సర్వాధికారి గారు యిచ్చుటయందును గర్భము మొట్టమొదటి మహా సమావేశము నొనరించినందులకు కృతజ్ఞతానుచేయుటకు ఇండియా మొదటి సభ్యులలో ఆవరణ తప్పి నెంట్లు కర్మముగ నియమించబడిన ఇండియా మంత్రులకు తెలియజేయవలెను.

శ్రీ వడ్డెలలియమహాజన ప్రభుని సభ.

ఇండియా కేంద్రమునందులను పుల్లం శేటల సలహా లుబడియున్న శ్రీమహాత్ము విద్యావాన సభాభవమున పుల్లం శేట, మాధవరావు లోనగు 11 గాయముల వడ్డెలలియము, వేరాల శ్రీకార్యములూడి వేరాల కృష్ణయ్యగారి పురస్కరముగా సమావేశము యాలోచించి నిర్ణయించెదరి. అందుకు కావలసిన ప్రక్రియను సంపూర్ణముగా చేయవలెను. తమ సంఘమున కృష్ణయ్యుడు చేతనిభాగమునం తీసి తిత్తజ్ఞములకుల స్వతుల్యులకు సీని భావిష్యములు బాహ్యునియటకు తమలో వత్తలను సంచార కార్యవర్గములం బుచ్చుటకుం దీర్మానించెరి. పుల్లం శేటల మహాత్ముని వేల మామయముల వెచ్చించి కట్టుచున్న నెండరిముల భవము తయారగునప్పటి కేంద్ర యానాతన మహాత్ముని ర మన ప్రారంభోత్సవముకు సంబంధముగా రాజ్యపు వైకాళి మామమున గూడునట్లు నిర్ణయించి రాష్ట్రము గాలబడి. ఈ విషయమున సంఘముల తెలియజేయవలెను ప్రస్తుత మిసభకు కార్యవర్గముగా నిర్ణయించబడిన కేంద్రము - పుల్లం శేటలూ, అప్పకవ్యరాజు శేటలూ శ్రీమంతుల ఇచ్చుతగాని వేరాల - కేంద్రములూ మాధవరావు, మాధవరావు - శ్రీమంతుల వేరాల సుబ్బయ్యగారి వేరాల, వ్రాసినవో సమాధానముం బడయును.

డిక్టేటర్లలో మొదలుగా, వడ్డెలలియము, మహావైకృష్ణయ్యగారు నగు, శ్రీమంతుల వేరాల సుబ్బయ్య, మేయర వేరాల శ్రీకార్య వత్తలలో సీని మహావైకృష్ణ మహాత్ముల చుట్టం తీసి కేంద్రము ప్రాంతీయముల నిలసిల్ల గలవని, వడ్డెలలియములకు మంత్రము సంకీర్తించు గాక— కళ్యాణలలో మొదలుగా పాలా వేరాల సుబ్బయ్య.

విజ్ఞప్తి

ఒకప్పుడు పూర్ణస్వామిగారు కలిగి ప్రపంచమునకు విశ్వభూమముల నుండి కేంద్రముని కోల్పోయి మత సాంఘిక రాజకీయ జీవనమునందు ఆశ్చర్యకరమైన మన భరితభూమిని పునరుద్ధరించుటకు స్వతంత్రముగా సంస్కరణ మొనర్చుటకు నిర్ణయించుకొని. మత సాంఘిక విషయముల రాజకీయ విషయములకు యిచ్చుట, మన జీవనము రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునందు మత సాంఘిక స్వాతంత్ర్యమునందు లక్ష్యములను పొందుచుంటేను. స్వతంత్రముగా సంస్కరణమును ఆరంభముగా నుండునని మత సంఘ సంస్కరణము ఆరంభించు మొహించుటకు మా సాధనా శ్రమపక్షమున ప్రయత్నించుటకు భక్తిసాధన యిచ్చుటకు అటు కర్మములనుండి కృషి నలుపుచున్నది. ఈ కర్మ సాధన కర్మములను, ఆంధ్రుల యావరణము మనకు, భక్తిసాధన యిచ్చుటకు నిర్వహించుగ విజయముండెను. భక్తిసాధన ప్రకర్తకుల కొరకు సాధన వెచ్చించబడవలెను, భక్తిసాధన యిచ్చుట ఆదాయము యిచ్చుటకు ముందుగా కలిగినవలెను మంత్రములను నగు భక్తిసాధన మంత్రము సరిపావున ఏ పాటి మూలనిధి యిచ్చుటకు. ఇతరుల సంతకములందు అది యిచ్చుటకు ప్రకటించబడుటకు యిచ్చుటకు ప్రకటించవలెను. కలిగి సాతంత్ర్యములను సంపాదించుట యాశ్చర్యకరమయ్యున. భక్తిసాధన మంత్రములకు వలసిన ముద్రితాంశములకు కలిగియుండు వేల రూపాయలు కావలెను. ఇతర కాలము దానిని పొందించుచుండిన ఆంధ్రుల ఆసాధ్యము సహాయము విరాళములయలమున మొదటి దానికి చేతము మంత్రమునిర్వహణ కలిగియుండు విశ్వాసముతో మేము మంత్రములను సమానముగ గావించితిమి.

రాజ్యపు జనము 1 వ తేదీ లోకలను యీ ప్రాంతీయముల జనములను గాన, కేంద్రములను గాన సామర్యములకు కమిటీవారు భావసాహాయ్యము వెంటనే చేయ ప్రార్థించుచున్నాము. భక్తిసాధన యిచ్చుట యిచ్చుట. పోరా, మా ద్రావిడములకు ఏదైన ఆదాయము మిగిలినవో చేతమునకే వియోగించుచును. కేవలము భక్తిసాధనమును మాభ్యంత్రముగ వెచ్చించి నిర్వహించు తన సందేశము ప్రచారము చేయుచున్న భక్తిసాధన ఆంధ్రదేశమున వికలము కలెటలకు తోడ్పడ భక్తిసాధనముల నెల్లర చేయుచున్నాము.

మంత్రముల రాజ్యమునకు కృతజ్ఞతతో అంగీకరించబడి భక్తిసాధనమును ప్రయత్నించుచును. విరాళములు ఈక్రింది విలాసములకు వంపించవలెను.

కామ రాజు మామమంత్రి రావుగారు, భక్తిసాధన సంపాదకులు, కాకినాడ, గోదావరి జిల్లా.

హంటరు సంఘము

శుక్ర వారము.

అనంతపురం, డిసెంబరు 12:-- గుజరతువాలా, కటిరా...

కెప్టెను ఇవింగుగారు

మామిడి పండ్లు ప్రాంతమున నేలలో పెట్టి కట్టె...

హంటరు ప్రభుత్వము ప్రకటించిన సాక్షి యిట్లు చెప్ప...

కెప్టెను మార్బుర్గుగారు.

కెప్టెను మార్బుర్గుగారు కరువాతి సాక్షిమిచ్చిరి.

హంటరు గుర్రంకొండపల్లెటూ సాక్షియిట్లు ప్రకట...

కాంగ్రెసు సమరము.

క్రింది విషయములను కాంగ్రెసు సమరములో వారు...

అల్లరులను గురించి విచారణ చేయుటకు వాటిను సభ...

స్థానికాది వార్తలు

(0)

యోధులకు:-- ఘనహోదానా పొందని యోధు...

జగన్నాథ కృష్ణ నభి:-- బ్రహ్మశ్రీ రామానుజాచారీ...

తెంతివార్తలు:-- చెన్నపురి, కాక్ ప్రాస్పెక్టివ్...

జేలేయప్రార్థన సమాజము:-- కేతు (ఆదివారము)...

నిన్ను జాతులకు విద్యార్థి వేతనము:-- ఇటీవల...

కాల్లెక్కడ గ్రాండ్ సర్కస్:-- నిన్న రాత్రి ప్రా...

గొట్టువై పెక్కి యంత్ర సాకము పెంకయో మచ్చిక చూ...

చెన్నపురి ఆంధ్రనభవారు 1919 డిసెంబరు 14 వ ఆదివారం 5-30 గంటలకు

ప్రమీల నాటకమును విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శన మొనరింతురు.

తిరు.తి.డి|| ము|| కోర్టులో 1919 సం॥ రం స్టాల్ 1766

వాది:-- కె. అబ్దుల్ రహమాను. (1948) ప్రతివాది:-- గుత్తాల బంగారయ్య.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్యురన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్. 1874 సం॥ స్థాపితము.

మానేజరు:-- ఆర్. పాటర్ నన్ బ్రుకర్. 5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా మూలధనమున్నది.

లెట్టులవిషయము

కోవేలపాకను, డిశంబరు 8:-జర్మనులు చాలసాను గ్రులను 50 రైలుయింజులను వందలకొలది రైలుపెట్టెలను 40 పింగులను విమానములను వదిలి పారిపోయిరి. తూర్పులూ వియాలో బోల్షివిక్కులు తరలెరైనలెట్టులు ప్రకటించిరి.

అమెరికా ప్రతినిధులు.

పారిసు, డిశంబరు 9:-నేటిరాత్రి అమెరికా ప్రతినిధులు పెద్దట నిశ్చయము. వారి ప్రజలు జరిగినది నెలలోనే నిర్ధారణ చేయవలసిందిగా గాని నెలలువారి ప్రాతిపదికలను కలిగివదిగాను. ఇవిమొదట పారిసు నగరమున రాయబాదల సమావేశము జరుగునని తోచుచున్నదని పోల్కాగారు నడిపిరి.

ఒకకుట్ర

వాషింగ్టను, డిశంబరు 9:-కరాంచాయుడు మెక్సికో అతివాదులను పట్టణమును కలిగించుటకు ప్రయత్నించి. ఆక్టోబరు నెల 15 వ తేదీన మెక్సికో నగరమున వారు సభచేసి తీర్మానములు చేసిరి. ఆ తీర్మానములను కట్టె పెట్టెయైనది. నవంబరు నెలలో గొప్ప సమైక్య కట్టెను కట్టెనీ తూర్పుతీరమున కనిపించుచున్న పట్టణములను కొంతవరకు క్రొత్తప్రభుత్వము చేర్చుచుటకు వారు నిశ్చయించిరి విప్లవము కొనసాగి 1848 లో అమెరికా రాజ్యమిందిన సహిద్దు రాష్ట్రములను మెక్సికోవారికి బహుమానముగా నిచ్చుటకు వారికి కరిగించిరి నెవేటరు ఫెటాగారు ప్రెసిడెంటు విల్సను గారికి తెలిపినవరకు.

వరాను రాజ్యాంగ కథ.

పారిసు, డిశంబరు 8:-శుభ వరాను రాజ్యాంగపథ జరిగినది. 1871 వ సంవత్సరమున కేవల రాజులని అల్పములో రైల రాష్ట్రముల ప్రతి ప్రభుత్వము వచ్చుచే అధికారమును విడిచివేసెను. ఆ రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు 1871 మెక్సికో గారును ఉదలితరని అచ్చటించిరి.

మొత్తమందలి దాడి.

లండను, డిశంబరు 8:-జర్మనులమీయను శత్రుత్వము వరాను ప్రతిపది వా శ్రమిచేసినను చేయగలరని నోస్ట్రెసిడి తెను జర్మను వారతనను వారు తప్పించుకొను ఉత్తమ పన్నిన పన్నామిది యని డెయిలీ మెయిలు కఠిక వాగినినది.

బాగ్నను నిలువ చేయుట

వాషింగ్టను, డిశంబరు 9:-బాగ్ననును కల్గించుటకు చాల కష్టపట్టెను. చేయబడెను. ఏడులలో ఏడులు కల్గించబడెను. యుక్రెయిన్ లలోను దుకానులలోను మితి ఏర్పరుచుటకు. కష్టపట్టెను. చాలవరకు మూడు దినములకు పోచుచు గాని జరుగనూడదు. ఎక్స్ ప్రిజ్ రైల్వేలు పని కల్గించబడెను. వాడుకలలో రాత్రి 7 మొదలు 11 వరకు మూడమే ఏడులు కలుగలేదు. సాయంకాలము 4 గంటలకు కచ్చేరిలో ఏడులును నిలిపివేయవలసి ప్రకటించబడెను.

అనానువాద మ్యూనిసిపాలిటీ:-

అనానువాద మ్యూనిసిపాలిటీ:- సంధిపుక్కినము లకు 8000 లకు వ్యయపరచవలెనని చేయబడిన తీర్మానమున రద్దుపరచి సంధిపుక్కినములకు చేయగూడదని మరెయ్యక సభలో మ్యూనిసిపాలిటీవారు తీర్మానించిరి.

కరణసాయము గల లెట్టులను:-

కరణసాయము గల లెట్టులను:- బర్మాలో యశాంగ గ్రంథములలో 8-తేదీన మంటలలేది 14 తొట్టెలు పూర్తిగా తగులుటకు. ఒకనాడు అగ్రాత్రిగా చుట్టకొట్టుకు వలన నీ ప్రమాదము కలిగినది. చాలమంది మూలలకు ప్రబంధమైన అపాయము కలిగినది, ముగ్గురు చనిపోయిరి.

పాటు విమానము:-

పాటు విమానము:- విమానము రంగునుండి బయటకు వెళ్ళుటకు పిచ్చుకారాని విరుగుటకు మోల్కెయలో దిగవలసి వచ్చింది. విమానము 8 వ తేదీన మోల్కెయకు వచ్చి సమ్రుద మాయకు ప్రజలలో కలిగిన నమ్మదనమున చాలమందికి దెబ్బలు కలిగినవి. ఇద్దరు చనిపోయిరి. ఒకడు గల్లివాని చెయ్యివిరిగినది. జిమ్మా వాల్లబాద పాటుగానికి 8 350 ల నిచ్చిరి.

రమ్యా ఖైదీలు.

లండను, డిశంబరు 9:-రమ్యాఖైదీలు (రిటైరు పాత ల క పాతము కలగటండ్ హయాగు 100 వంద రమ్యావారి పట్టి యుండితని చచ్చుగారు నడిపిరి.

యూ డెండిలి శ్రమ-చాను ప్రస్తుత శంఖమువారు తీర్మానించుటకు యూ డెండిలి నేను బాధింపవల దని ఎన్రో వియా కొంతకాలాని సన్నతినందుకు వారు కోరిరి. తీర్మానిండు నేను మిక్రమండలివారే తగ్గింపగలరు. ఎన్రోని మావారు కొన్ని నెలల ఆయనకులకు వశపరుచుకొని రని ప్రతిపదగారు నడిపిరి.

వర్ణంను పీఠి

లండను, డిశంబరు 9:-ఈ నెల 2 వ తేదీన చచ్చుగారు చేసిన ప్రతిపదమును ఖండించుచు కోవేలపాకారు మైమ్మప్రతిపద వ్రాసి. చచ్చుగాని మీద వావాచేసి కష్టపరిచారమును రాబట్టుటకు ప్రయత్నములు వరచేసేనని చివరముగారు వ్రాసిరి.

కెమెంకో గారు లండనున కేసులు.

పారిసు, డిశంబరు 9:-ఆఫ్రికనువ్యవస్థ సూక్ష్మలాము బాధి గానితోడను కిక్కిరవారితోడను ఆలోచించే యుటకు కెమెంకో గారు శేషటికోవాన లండనున కేగవరని తెలుపబడెను.

బ్రిటన్ లో విప్లవము.

లండను, డిశంబరు 9:-పార్లమెంటు పరిపాలనకు రద్దుకరచిరుమ్య పోయెను విధానమును తెచ్చి పెట్టుటకు కొందరు కట్టె పన్నునున్న రని తోచుకొంటుంటే తెలియును. వారిలో కొందరు విశేషములు విశేషములనుండి ఒకరికి పొన్న వచ్చింట్టు కున్నమైసి. ఇతరుల నియమన అచమానముగా నున్నదని పార్లమెంటు సభలో బయ్యుగారు నడిపిరి.

రైల్వే విషయము

లండను, డిశంబరు 8:-సర్ ఎల్ కె గడ్డెను గారు పార్లమెంటు సభలో పట్టు విడిచిరి. ప్రభుత్వమువారి పరిశీలనకు క్రింద తీర్మానమును సుచానిగూర్చి తెలుపబడి బోర్డువారాలోంచి వెదరు. సమాధానము కలగవో వేలబోర్డువారాలోంచి వెదరు. జనవరి 1-వ తేదీన ఆలోచనము చేసినవలెను.

అప్రేలియను విమానమునై పెట్టుట:- కెప్టెన్ రాను స్మితు గారు దక్షిణ అప్రేలియలో ప్రార్థనపట్టణమున యానెల 10 వ తేదీ మురక్షియుగా దిగిని ముగ్గురు. సరికి 11 వ తేదీ చుట్టాన్ను కరింతవార్త వచ్చినది.

జమిందారుల ప్రాతినిధ్యము:- సంస్కరణము లకు అలోనికి వచ్చిన నగరాష్ట్రమున సభలోని సంస్కరణంభ్యయితులను వారికి ద్విగుణముకు. చువాచ్యుకీ ప్రతినిధుల సంఖ్య 7 రెట్లును పాశ్చాత్య ప్రతినిధుల సంఖ్య 8 రెట్లును పోచుచు గాని జమిందారుల ప్రతినిధుల సంఖ్య ఏమియును పోచుచు గాని ప్రాతినిధిగారు కలకత్తానగరమునకు వచ్చిన పురు జమిందారుల ప్రతినిధులు వారిని కల్గించి తమియమును తెలుపవలెనని కాసింబాదు మహారాజా గారు ప్రకటించిరి.

గ్రంథస్వీకారము

కీటి ఆంజనేయులగారిచే రచించబడిన భర్తరచరిత్రమును గ్రంథము ముద్రపడినది. భర్తరచరిత్ర పూర్వగాథలు పిమ్మట చారిత్రిక విషయములు, నైతిక విషయములు, జరులతీరము, కట్టడములు, వివిధ సంఘములు, సమాజములు, అందలి ప్రసిద్ధిపురుషులు, మొదలగు ముఖ్యవిషయముల నేటిములు వివరింపబడినవి. గ్రంథము ముద్రపైలో ప్రాముఖ్యత చుట్టు కింపునున్నది. ఆంజనేయుల మండలముందలి ప్రతిగ్రామమునకును, ఇట్టి చరిత్రము తెలుగునాట మండలచారిత్రికము గనుగొనుట కెంతవేది తోడ్పడును. ఆంజనేయులు గారు త్రొక్కిన మార్గము ఆంధ్రుల కెల్లరకు మార్గదర్శకముగ నుండునని విశ్వసించెదము. ఈ గ్రంథము భర్తరచరిత్రమునందలి విజ్ఞానకర్త గ్రంథముల వారిచే ప్రచురింపబడెను.

ఇట్టి అల్పములు

కోవేల, డిశంబరు 7:-డిశంబరు 8 తేదీనకు మాంటు యాలో జరిగిన అల్లకల వివరములను ప్రకటించుట కను తింపబడెను. ఆ అల్లకలలో 81 గురు చనిపోయిరి. 50 గురుకు దెబ్బలు కలిగెను. ఇక్కడ కొన్నింటిని చెయ్యి కెట్టులు కిగలు మొదలగు వాటిని పాడుచేయుట కరియాలెయండెను. ఇప్పుడు నగరమునకును మైకులు కాపు పెట్టబడిరి.

అ|| సె|| రాష్ట్రములు, మెక్సికో

వాష్టింగ్టను, డిశంబరు 8:- నెవేటరు ఫెటాగారు పాడించుచున్న తీర్మానమునందలి విశేషము సుబంధములకు చాలబాధకలిగించునదిగ నుండగలదను ప్రెసిడెంటు విల్సను గారు విశేషావగతవార నిర్ణయకాళువారి కొక శేఖరు వాసిరి.

బ్రిటిషు దీవులగునులు.

లండను, డిశంబరు 9:-నేలబాగ్న గలలను వారి తము చేయవలయునను ఆంజోన శేషు లండనునగరం దూరంధరుమ్యును. భావముగారి యాజమాన్యమున పెద్ద కథ నమానేలే మయ్యెను. కార్మిక వాడుకలందల సభకు బోయి. అంగల కనుగుణముగ కలిగి వాడుకలము చేసి అధికారమును కిట్ కమిటీల కేయలననదకును ఆంజోన పూ దెర్మను గావోరీ రాష్ట్రము వశపాడించిరి. అందరువారి నేటికేయిగ నంగిరించిరి.

అమెరికా నౌకల ముదింపు.

లండను, డిశంబరు 7:-వాదికా కార్యదర్శి పంపిన రిపోర్టుగా క్రిందటి యధ్యములో అమెరికా నౌకలయిన ఖర్చు 29520 లక్షల పోలము. కాంతిమన సమద్రమం దొక పెద్ద వాదికాదళము నేర్పాటు చేయుటకు నూడ నలహ లం పుడెను.

వరానువారి శ్రేణిబునసభ

పారిసు, డిశంబరు 8:-శేషటికోవాన కథ చాల యుత్సాహావరముగ నుండును. 24 గురు అల్పాటియ ప్రతినిధులు సభా వర్తమాన గూర్చుండరు. ప్రభుత్వము వారికపున కెమెంకో గారు వారి వాదించెదరు.

బ్రిటిషు ప్రేమ యూనియనుల కాంగ్రెసు.

లండను, డిశంబరు 9:- లండనులో జరిగిన ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసునకు 50 లక్షలనుండి కార్మికులరచున 750 గురు ప్రతినిధులవచ్చిరి. జె. హెచ్. భావముగారు సభాధికత్వమును వహించిరి. బాగ్నగలలను వారియ చేయవలయు ననుచు, క్రిందరి నెల లో మైమలు కాంగ్రెసును జరిపింపవల యు ననుచు, నేల బాగ్న కమిషనులోని ఎక్కువకుంటి సభ్యులు కెట్టిక ప్రకారము గన్న మెంటువారు తగిన కానరములను చేయింట్టు వారి శేరితి నెట్టుచేయున బలకతము పెట్టినకో నిశ్చయించవలయు ననుచు నొక తీర్మానము చేయబడెను.

జూను 80 వ తేదీనో నంక మైన సంవత్సరములోకుల అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు 70,740,000,000 పోలకుల విలక్షణల కస్తువుల నెరుచుతిచేసినవి. వీటిలో 4,68,40,00,000 పోలకుల కస్తువులు యూరపుక కంపడినవి. 2,29,10,000,000 పోలకుల కస్తువులు ఆసియా కంపడినవి, విలక్షణల విలక్షణమును 8,08,50,100,000 పోలకులు.

సిన్ను ఫెయిరు క్రొర్యములు

లండను, డిశంబరు 9:-సిన్ను ఫెయిరును చేయుచున్న క్రొర్యములనుగూర్చి రిపోర్టులింకు నచ్చుచున్నది. వీటికు నుండవచ్చుచున్న మెయిలుబండి రాష్ట్రాల్లోనికి పోవుట్లు చేయబడెను. వారి అద్దమనమున రెయిలు కట్టుకొనివారే యుండిపోయెను. చాల సేపటికరకును కిక్కిన బండ్లము వా వారిని నకుడకుండ నయ్యెను కొంతమంది సాయంభరముకిచ్చి నో రాష్ట్రకర్తలను పోలీసు బాంకీయులను మట్టకొనిరి. చాలసేపు పోలీసులనుండిననుక పోలీసువారు వివాదులనుడిచిరి.

అనామ్యుకీ శుభాధిపతి చుజ్జె భారీ ఫామర్ మానయ్య అచ్చుగుగారు సంధ్యపుక్కినములకు జరిపింకోలనెదనియొ, తమ స్నేహితుల నట్లుచేతు నున్నహింపవలనన నడిపెను దిగ అనవరుల కుత్తువు నంపెను.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Mines Nationalisation in U. K.

LONDON, December 9. A Coal Mines Nationalisation campaign was to-day opened at a public meeting in London, at which Mr. Thomas presided and at which leading labourmen were present. A resolution was moved by Mr. Arthur Henderson, and unanimously carried, calling upon the Government to legislate accordingly and vest control in the Coal Commission.

U. K. Trade Union Congress. Resolutions Passed.

LONDON, December 9. The Trade Union Congress in London, which is attended by 150 delegates representing five million workers, J. H. Thomas presiding has passed a unanimous resolution in favour of a propaganda campaign for the nationalisation of coal mines and the holding of a special Congress in February, to decide the form of action to compel Government to carry out recommendations contained in the majority Report of the Coal Commission, if the recommendations are not by that time enacted.

U. K. Trade Analysis. Satisfactory Exports.

LONDON, December 9. Replying to Mr. Arthur Samuel, Mr. Auckland-Heard said it was roughly estimated that the excess of value of imports over exports in the United Kingdom for eleven months of 1919 was set off to the extent of three-fourths by British shipping, bunker coal and interest on investments abroad. Exports were increasing satisfactorily and the quantity of luxuries being imported were very well.

To Australia By Air. Names of Fliers.

LONDON, December 9. In order to win the prize, Capt. Ross Smith must arrive in Australia by December 11th. Newspapers are giving prominence to his magnificent achievement in arriving in Delson November 25th. Smith had flown for 25 hours during the preceding three days, and had covered 600 miles in two days. These superb performances, the papers state, have opened up a new era in world communication. Other fliers "enroute" for Australia are Matthews who was last reported in Vienna on October 22nd, "Wilkesonia Blackburn" Kangaroo who was reported at Boca Bay on December 5th and Howell on his "Martinyce" who was reported at Pisa on December 4th.

Government Control of Railways. Geddes' Statement.

LONDON, December 9. In the House of Commons at question time, in connection with the new Railway Committee, Sir Eric Geddes stated that apart from present negotiations between Government and Railwaymen questions with regard to wages and conditions of service would, during Governmental control of Railways, be dealt with by the Central Board, consisting of five Railway Managers and five "Trade Unionists, the latter comprising three Representatives of Northern Union of Railway men and two representatives of Locomotive Engineers' Society. Pending agreement, the question would be referred to the National Wages Board, consisting of four Railway Managers and four workers representatives to administer the railways under the Ministry of Transport Act.

O'Connell and Churchill. Pending Lawsuit.

LONDON, December 9. Mr. O'Connell has sent a letter to the "Times" repudiating Mr. Churchill's statement on December 2nd and declaring that he has resigned his Commission to take his matter into the courts against Mr. Churchill, with a view to obtaining reparation.

Civil Aviation on Imperial air Routes. Report of the Advisory Committee.

LONDON, December 9. The Report of the Advisory Committee on civil aviation on the imperial air routes, and speeding up of international communications, unhesitatingly decides that the initial route should be between Great Britain and India and ultimately from India to Australia. The Report heretofore recommends the development of the route from Egypt to India. It considers that Imperial routes will be best developed by private enterprise backed by State assistance, which the latter should consist of provision of meteorological and wireless services and air ports, including sheds for running purposes. The necessity of additional expenditure on development of air ports will be determined by experience. The report recommends that one of the surplus material of the Air Force should be distributed gratis in Great Britain and Colonies, and the prohibition of civil aviation in Egypt and India should be removed.

Army Commissions. To Rankers.

LONDON, December 9. Replying to a Deputation, Mr. Churchill agreed to the principle of definitely assigning certain number of Army Commissions to Rankers.

Chance of the Allies.

LONDON, December 9. The "Daily Mail" learns from Berlin that M. Noske interviewed concerning the advance of the Allies, after a preliminary bluster, declared that the Allies could do as they pleased as Germany did not possess the means of resistance. The statement is regarded as merely an effort on the part of the Government to save its face.

Revolutionary Propaganda in Britain.

LONDON, December 9. In the House of Commons at question time, Mr. Baird said that the Home Secretary was aware that certain persons were at present carrying on revolutionary propaganda in Britain, with the object of abolishing Parliamentary Government and establishing Government on the lines of the Russian Soviet system. Some of these concerned were of foreign origin. In one case money was brought from abroad, while in others there was suspicion of that being done. The total amount was probably not large. Information regarding British subscribers was not sufficiently complete to justify its publication.

Imperial Mineral Resources Bureau.

LONDON, December 9. Sir Richard Redmayne, who is resigning his post as Chief Inspector of Mines, will devote himself entirely to the work of the Imperial Mineral Resources Bureau.

German Army Organisation for Offensive Purposes.

Mr. Churchill says no Information Received.

LONDON, December 9. In the House of Commons to-day, Mr. Churchill said that he had received no information showing that Germany was making efforts to organise an army for offensive purposes. All the evidence went to show that the regular Army was being reduced in accordance with peace terms. The Regular Army of Defence Forces was at its maximum in August 1919, when it was estimated at five-hundred thousand. Its present strength was estimated at 390,000 men and under twenty thousand were to be reduced to two-hundred thousand. Mr. Churchill stated that in addition there were seventy thousand mobile armed constabulary distributed among larger towns. There were also civic guards who had agreed to serve in the event of serious local disturbances. The Peace Conference was at present considering the question of these organisations.

Russia

O'Grady Litvinoff Conference. Prospect Gloomy.

LONDON, December 9. COPENHAGEN.—A British official source states that the prospect of a successful termination to the O'Grady Litvinoff Conference, on exchange and repatriation of prisoners is very gloomy. This is due to the Soviet's extensive demands.

Bolshevik Reverses.

LONDON, December 8. Latest telegrams from Russia state that in North Russia, on the Dwina front, Bolshevik positions have been attacked and carried East of the Dwina. On the Pinega front, the Russians captured the Bolshevik garrisons around the confluence of Pinega and Ula rivers. On Pechora front the Russian troops advancing southwards have arrived within thirty miles of Chirdin. In west Russia the Russian Anti German forces, Northwest of Muravovo, the right of Lettish troops advancing from Riga have established contact with the left of those from Libau. On Anti-Bolshevik front there has been no change. In South Russia with Denikin's Caucasian army, General Wrangel's cavalry have turned the left of the Reds attacking Tavris and caused them to withdraw Northwards. The Cossack cavalry in Denikin's Don army have recaptured Kalach and villages to the North. Two thousand Bolsheviks and fifty machine-guns were taken and two Red regiments destroyed. The Volunteers have recaptured Birchut and villages in the vicinity. Bolsheviks have occupied Akhtirka and Lakhvitsa. Two Red attacks on Kiev have been repulsed. The Bolshevik advanced guard on Trans-Siberian Railway is now twenty miles East of Kamsk.

Action Regarding General Yudenitch's Army

LONDON, December 9. In the House of Commons at question time, Mr. Hamar Greenwood said the Supreme Council in Paris had requested the Provisional Government in Estonia, not to take drastic action regarding General Yudenitch's army, pending decision of the Conference. Meanwhile, the disposal of General Bermond's forces was in the hands of the Inter Allied Military Mission. Yudenitch's troops were in need of organisation. Certain units had been disarmed voluntarily by the Estonians.

British Subjects in Russia.

LONDON, December 9. Replying to Mr. Kinn in the House of Commons, Mr. Churchill stated that 100 Russian prisoners were held by the British as hostages for the safety of British subjects in Russia.

Bolshevik Attack Repulsed.

LONDON, December 8. COPENHAGEN.—A Lettish "communiqué" reports that Germans continue to retreat beyond Murajovo. Shavli line, abandoning much material, including fifty locomotives, hundreds of waggons, forty guns and aeroplanes. The Letts have repulsed a Bolshevik attack in East Latvia.

Dorpat Conference. To Discuss Hostages.

LONDON, December 8. COPENHAGEN.—It is announced that Latvia's representatives at the Dorpat Conference on December 6th, will negotiate solely exchange of hostages and will not discuss Peace.

Russian Conditions.

LONDON, December 8. Peace conditions have been exchanged between Russia and Estonia at Dorpat. It is understood that the Russian conditions include, recognition of Soviet Russia, political amnesty, resumption of diplomatic and commercial relations, abandonment of foreign troops, unhindered commercial traffic and use of Estonian Ports. The Bolsheviks hesitate to conclude an Armistice and demand first Peace.

France

Opening of the New Chamber.

LONDON, December 8. PARIS.—Impressive scenes marked the opening to-day of the New Chamber owing to the first attendance of the Alsace-Lorraine members since 1871. There was a thrilling moment when the representatives of the Liberated Provinces entered. A very brief silence was followed by a storm of cheers. After reception by the temporary Chairman, one of the newcomers made a moving reply, in the course of which he expressed Alsace-Lorraine's gratitude to France. M. Clemenceau followed with an eloquent welcome recalling the restored territories' past troubles and France's joy in the reunion.

M. Clemenceau Leaves for London.

LONDON, December 9. PARIS.—It is reported that M. Clemenceau is going to London to-morrow to confer with Mr. Lloyd George and others on the economic question.

The French Chamber.

Welcome to Alsatian Deputies.

LONDON, December 8. PARIS.—Extraordinary interest is being evinced in to-morrow's sitting of the Chamber. Twenty four Alsatian Deputies will occupy the central seats and M. Clemenceau will greet them on behalf of the Government.

America

American Coal Shortage. Compromise to be Considered.

LONDON, December 7. WASHINGTON.—The Attorney General announces that the compromise for termination of the coal strike reached between the representatives of Government and the miners will be submitted to the Miners' Executive Committee on Tuesday.

Acceptance Urged.

LONDON, December 7. WASHINGTON.—The compromise for termination of the coal strike was suggested by President Wilson who is represented in the Conference by Secretary Tumulty. The Miners' representative will urge the men to accept.

Prohibition on Export.

LONDON, December 8. RIO DE JANEIRO.—The Export of frozen meat is prohibited until February 28th.

Saving of Coal.

LONDON, December 9. WASHINGTON.—The fuel Administrator has issued drastic regulations for the purpose of saving coal. All street lighting is curtailed. Stores and factories are rationed with both lighting and heating. All manufacturing plants except those making necessary products must reduce their operations so as not to exceed three days a week. Electric railway service is reduced to a minimum. No places of entertainment are allowed light except from seven to eleven in the evening. Office lights must be extinguished at four o'clock in the afternoon.

Departure of American Peace Delegation.

LONDON, December 9. PARIS.—M. Polk interviewed confirmed the fact of the departure to night of the American Peace Delegation, but said it was in no way connected with the attitude of the American Senate. The departure was arranged at the beginning of November. It is anticipated that the Peace Conference will be replaced by a Council of Paris Ambassadors of the Powers.

Revolution in the United States.

LONDON, December 9. WASHINGTON.—A memorandum by Senator Fell was submitted to President Wilson on No. 5, stating that Mexican extremists supported by Carranza had plotted revolution in the United States. The movement was arranged to begin with a general strike last November when Eastern and Pacific ports were to be seized and a new capital established in Colorado. When the revolution succeeded, Mexicans were to be given as reward the border states acquired by the United States in 1848. The details of the plot were obtained from minutes of the meeting of Extremists in Mexico City on 15th October.

American Naval Estimates. Increase of Pacific Fleet.

LONDON, December 7.

A report of the Secretary of the Navy estimates that the actual cost of the Navy during the war was 2,992 million dollars. The recommendations include enlargement of the Pacific Coast establishment to provide for a Pacific fleet.

U. S. A. and Mexico. Senate Waived of Rupture.

WASHINGTON, December 8.

WASHINGTON: President Wilson in a letter to the Senate Foreign Relations Committee, declares that he would be gravely concerned to see a resolution such as that of Senator Fell, for a rupture of diplomatic relations with Mexico, to pass the Senate as this might gravely compromise the guidance of foreign affairs.

Trade of U. S. A. Department of Commerce Report.

LONDON, December 8.

WASHINGTON.—A report of the U. S. A. Department of Commerce, shows that exports for the year ended June 30th, amounted to 7,074,000,000 of which goods to the value of \$4,634,000,000 went to Europe and \$1,291,000,000 went to Asia. Imports amounted in value to 3,085,000,000 showing a trade balance of \$3,378,000,000.

Germany Supreme Council's Note. "Germans Cannot Repudiate Responsibility."

LONDON, December 9.

PARIS.—The Supreme Council's Note to Germany which was presented to-night repudiates Germany's alleged right to demand (as compensation for absence of American Delegates in Commission, until the United States has ratified the Treaty, modification of clauses concerning the surrender of criminals and the return of war prisoners.

Operation of Treaty.

The Note emphasises that the treaty will come into operation when Germany and the three principal Allies have ratified it. It is pointed out that France has frequently declared her willingness to liberate war prisoners directly the treaty came into force.

Scapa Flow Sinkings.

The Supreme Council declines to recognize the objections to the compensation demanded for the Scapa Flow sinkings, and the provision of eventual measures formulated in the note of November 1st. A separate reply is appended regarding the German Note on Scapa Flow. The Allies express their willingness to examine German objections to Allied selections of floating docks, cranes, tugs, and dredgers, if it can be shown that the demands are likely seriously to prejudice Germany's capacity satisfactorily to maintain her navigation or her vital economic interests.

Enforcement of Infraction of Law.

Referring to the last paragraph of the Protocol (under which military enforcement of infringements of the Treaty is reserved to the Allies), the Note says that the signature of the Protocol and deposit of ratifications will determine the operation of the Treaty and the consequent state of peace, which will be guaranteed by general Treaty stipulations as well as by ordinary law.

Until the Treaty comes into operation, the Supreme Council reminds Germany for the last time, that the denunciation of the Armistice is sufficient to give the Allied Armies full latitude with a view to any military measures they may judge necessary. "In this spirit," says the Note, "we expect the signature of the Treaty without delay and the deposit of ratifications."

Germans Cannot Repudiate Responsibility.

The Supreme Council referring to the sinkings at Scapa Flow repudiates the German declaration, that the destruction in no way constituted a violation of Germany's obligations, and that the blame for the destruction lay with the Allies themselves. The Council declares that it considers this nothing but an inexplicable attempt to delay the enforcement of the Treaty and a definite restoration of peace. In view of the circumstances the Allies consider that Germany cannot repudiate their responsibility, or seek in arbitration, a solution to acts of the war the settlement of which belongs to the Allies.

Italy

Disorders in Italy. Details Published.

LONDON, December 7.

ROME:—The publication is now permitted of details of the grave disorders which occurred in Mantua on December 3rd and 4th, in which 8 people were killed and 50 wounded. The mob attacked the barracks, beat four officers senseless and smashed all windows in the barracks. The soldiers fired into air. The mob fired on soldiers mortally wounding a sergeant. Subsequently the mob invaded the railway station and destroyed telegraph, telephone, railway lines and a restaurant. They then rushed to the gaol, overpowered the warders, released prisoners and set fire to the gaol. Similar acts of violence have occurred elsewhere. Troops have been reinforced and have now occupied the city.

Ireland

Sinn Fein Outrages. More Reports.

LONDON, December 9.

Reports continue to be received from Ireland of Sinn Fein outrages. A Mail train from Limerick dashed into a barrier of stone. Fortunately the train kept to the rails but the line was blocked for hours. A party of armed men besieged the police barracks at Killybegs, Co. Lond. The Police returned fire repulsing the assailants after a prolonged fight.

Irish Outrages. Permits for Motor Owners.

LONDON, December 8.

In the House of Commons, Mr. Redmond strongly protested against the new order requiring users of motor cars in Ireland to possess permits. Mr. McPherson replying refused to withdraw the order, (cheers) which was intended to prevent serious outrages in which motors were used.

General

LONDON, December 9.

There are now fifty-one Whitley Councils in existence, representing over four million workers. Negotiations are proceeding regarding sixteen other professions.

LONDON, December 9.

In the Rugby match between Oxford and Cambridge at Queen's Club, to-day, Cambridge beat Oxford by seven points to five.

Indian Telegrams.

[Associated Press]

Calcutta

All-India Moderate Conference.

CALCUTTA, December 12.

Mr. Surendra Nath Banerjee, President, All-India Moderate Conference, 1918 in the course of a manifesto with regard to the forthcoming Moderate Conference says: The Reform Bill and the Punjab disturbances will form the chief topics of consideration. It is of first importance that all professing moderate views should muster strong at the Conference and participate in its deliberations. It is necessary to give a lead to the country in order to determine the programme of action to be pursued on the passing of the Reform Bill with a view to ensure its successful working nor it is of less importance that representatives of moderate opinion should meet in Conference and devise means to prevent a repetition of the deplorable scenes in the Punjab which have filled the public mind with horror and indignation.

Tenders for Gold Bullion.

CALCUTTA, December 11.

Of the tenders for gold bullion presented at the seventh sale held on the 8th December 1919, all tenders at and above the rate of Rs. 26.0.9 per tola have been accepted in full. Of the tenders at Rs. 26.0.6 all those for 1,000 tolas each, have been accepted in full and the remainder at that rate, to the extent of half the amount tendered. Total amount of gold sold is 10,00,650 tolas, and the average rate of accepted tender is 26.4.6 per tola.

Reformed Bengal Council.

CALCUTTA, December 12.

Maharaja Manindra Chandra Nandi of Cossimbazar writing to the press says that in the Reformed Bengal Council in future, while the present Mahomedan representation is to be multiplied over seven times in a Council of more than double its present strength and European representation over three times the representation of the Zaminidars is to remain stationary. He suggests that the Bengal Zaminidars should approach His Excellency the Viceroy in deputation when he comes to Calcutta next week and press for an adequate representation of the community in the future council of this province.

A conference was held at the Government House this afternoon to consider the resolution arrived at by the Technical School Committee. His Excellency Lord Ronaldsday presided. The following resolution "that the proposed School should be the property of the trustees and should be managed by a governing body as a non-Government institution working under the supervision of the Education and Industries Department" submitted by the Committee was adopted.

Bombay

Sequel to the Ahmedabad Satyagrahi Lawyers' Case.

BOMBAY, December 11.

As a sequel to the Ahmedabad Satyagrahi lawyers' case in the course of the judgment of which the Chief Justice passed strictures on the publication in "Young India" through the action of one of the parties of a letter written by the District Judge of Ahmedabad to the Registrar Bombay High Court, suggesting action against Satyagrahi lawyers and for which Mr. Kailash Chavari, one of the Satyagrahi lawyers concerned expressed regret, Justice Sesh and Crump at the appellate side, Bombay High Court to-day on the motion of the Advocate General granted rule nisi against Mr. Gandhi, Editor of the "Young India," and Mr. Mahadev Desai, Publisher in respect of alleged contempt of court by publication of letter under question with comments on it prior to hearing of the case.

First President of the Indian Legislative Assembly.

POONA, December 11.

The London correspondent of the "Servant of India" writing under date 20th November says that Mr. Charles Roberts who left for India last week is, I am informed upon the very best authority, not travelling upon private business. It is rumoured in influential circles here that Mr. Roberts will be the first President of the Indian Legislative Assembly.

Sheriff of Bombay.

BOMBAY, December 11.

The Hon'ble Mr. Purushottamdas Bhakorekar, C.I.E., is appointed Sheriff of Bombay for ensuing year computed from 20th December 1919 in succession to Sir Cowasji Jehangir Bar. I.

Bombay Legislative Council. Prevention of Gambling Act Passed.

BOMBAY, December 11.

In yesterday's session of the Bombay Council bill to amend the Bombay Prevention of Gambling Act, illegalising Bucket shops including betting on horses was passed into law, an amendment after the first reading to refer the bill to the Select Committee being lost. Several non-official members considered that the bill did not go far enough, and that illegalising of bucket shops would only shift the place of betting and not go along way in meeting the evil. His Excellency pointed out that it was open to the members to bring private bills providing drastic measures. The existence of gambling mafia was admitted and every step towards checking it should be welcomed and the present bill should be law before the commencement of the racing season on the 13th.

Bill to Amend Bombay Police Act.

Bill to amend the Bombay Police Act to ensure more effective control of prostitution etc. was referred to the Select Committee.

Bill to Provide Constitution of Village Panchayats.

was next taken into consideration. The Hon'ble Sir Ibrahim Rahimtulla in moving the Bill said that it was conceived in a liberal democratic spirit giving all male adults of the village opportunity of voting and making the body a wholly elected one with the exception of village panchayat, ex-officio member, and its supervision and control will be removed from revenue officers of Government to local boards. Non-official members while recognising the welcome features of the bill urged the desirability of investing the village panchayats with civil and criminal judicial functions and need for the removal of ex-officio qualification for membership of Panchayats.

Replying to a question the Government stated that there were in all 54 political prisoners in confinement in July 1919 for the whole of the Bombay presidency.

In to-day's session of the Bombay Council Village Panchayat Bill was further discussed when one member urged that primary education should be left to the care of the Panchayats. The Bill, was referred to select committee. Principal Paranjyote's resolution asking the Government to reconsider its orders abolishing Sanskrit, Persian and Algebra and altering the course in Geometry in the curriculum of the vernacular training Colleges was the centre of much discussion when it was pointed out that considering that the Colleges were for coaching up primary school teachers including the inclusion of Sanskrit etc. would make the curriculum unsuited to the practical needs of life.

Sir Ibrahim Rahimtulla on behalf of the Government said that the abolition of Sanskrit etc. was made on the recommendation by the Committee of educational experts and that best consideration would be given to any alternative scheme for the whole curriculum. The resolution was lost.

BOMBAY, December 12.

At the Bombay Legislative Council to-day a resolution recommending that steps be taken to organize a separate service for municipalities and local boards was withdrawn on the Government assuring that the question would be considered after the contemplated amendment of the local Self Government Legislation which was pending the constitution of reformed Council as forebadowed in Governor's opening speech. Another resolution for prohibition of teachers in Government secondary schools from undertaking private tuition was defeated after an interesting debate. The resolution recommending that steps be taken to get photographic and stereographic plates to illustrate the history and Geography of each district was also withdrawn on Government assuring that they had already proposed to provide recurring grants towards the same object. Winding up the debate on the resolution recommending scholarship for student of co-operation in Foreign Countries Government assured the Council that the Government would sympathetically consider cases of proved ability and enthusiasm for studying foreign co-operation and render them financial assistance. The resolution was withdrawn. The Council then rejected by a majority of 14 a motion for the opening of Law Colleges in Poona, Ahmedabad and Karachi.

Law College Day.

Lord Wellington on Reforms.

MADRAS, December 11.

Presiding over Law College Day Celebrations, His Excellency Governor of Madras said that Reform Bill, when passed into law, would probably contain provisions on some essential details, with regard to which he had always disagreed with its promoters. He most sincerely believed that the Bill, when it was passed, would give India opportunity to take a big step forward towards responsible Government, and he was ready faithfully, and to the best of his ability, to carry out its provisions. He was ready to sink his own personal views, because he for many years held opinion that Indians were ready for greater responsibility. He was becoming more and more aware of the difficulties which would surround Government's position in the near future.

That there will be difference of views and opinions amongst you is certain and this is a healthy sign of political life, but if we all keep before us the great ideal, we must strive for the making of India a great Nation among other Nations of the world, then I believe that your differences which now look large will seem very small, and I am quite confident that we shall move on with one main purpose toward our goal.

Pneumonia and Influenza at Karachi.

HYDERABAD SYND, December 12.

In view of the outbreak of pneumonia and influenza at Karachi a relief committee has been formed. Eight doctors have offered honorary services and 10 volunteers have enrolled themselves for relief work. Rs. 10,000 to be collected for distribution of medicines, clothing etc.

In connection with Calcutta Panna celebration Monday a display of fireworks will be given at Glacis at Fort William immediately after display on the mela ground.

The Punjab Congress Punjab Enquiry Commission, Hon'ble Pundit Motilal Nehru Resigns.

LAHORE, December 12

The following communique has been issued by the Congress sub-committee.

HON'BLE PUNDIT MOTILAL NEHRU.

Regrets to announce resignation of Hon'ble Pundit Motilal Nehru from the Congress Punjab Enquiry Commission. In view of his nomination as President of the forthcoming Congress Pundit Motilal Nehru felt that it was not desirable for him to continue as Commissioner, and therefore on the 2nd December soon after his return he sent his resignation to the Chairman of the sub-committee. The Sub-Committee appreciated the reasons which influenced Pundit Motilal Nehru and has decided to accept his resignation. The sub-committee feel that they cannot adequately express their sense of appreciation of the services rendered by Pundit Motilal Nehru to the cause of enquiry, and they regret that circumstances should have compelled them to accept his resignation. The work of Enquiry Commission has proceeded most satisfactorily, and the taking of evidence is bearing completion. Mr. Gandhi has visited the following places in Gujranwala district: Gujranwala, Wazirabad, Nazimabad, Akulgarh, Ramnagar, Mafizabad, Sangla and Ghujarkhana. He has also visited Sheikh Supra and Lyallpur and has completed collection and verification of statement of witnesses at the above mentioned places. Mr. C. R. Das returned to Lahore from Amritsar on the 8th instant, after completing enquiry work at Amritsar. Mr. Abbas Tyabji is continuing to record statements of Lahore witnesses. He has now been joined in this work by Mr. C. R. Das.

NASRAT KHALIFAT-UL-MASIH MAHMUD AHMAD.

Nasrat Khalifat-ul-Masih Mahmud Ahmad, head of the Ahmadiya community, has issued circular to his followers with regard to the observance of the forthcoming peace celebrations. The circular contains suggestions for celebration of peace, warns Ahmadiya community against those who are trying to restrain Mussalmans from participation in the celebrations, and exhorts them to take part in celebrations not only themselves but induce others also to do the same.

IMPERIAL INDIAN RELIEF FUND.

The Punjab Government has addressed a circular letter to all divisional Commissioners intimating that at the instance of the Indian soldiers board an allotment of Rs. 16 lakhs for the present had been made from Imperial Indian Relief Fund for post Bellum assistance to destitute families of the Indian Officers and Soldiers in the Punjab who were killed or who died on active service during the great war. This relief will be distributed by the Deputy Commissioners in their respective divisions in lump sum grants under three categories: (1) Rs. 300 each to very necessitous cases amounting to destitution, (2) Rs. 250 each to medium cases not marked by destitution, (3) Rs. 200 each to other cases an additional amount of Rs. 50 each will be granted to families of officers. Amounts allotted for five divisions are as follows: Ambala Rs. 2,38,400, Jullundur Rs. 3,14,650, Lahore Rs. 1,99,350, Rawalpindi Rs. 6,67,900 and Multan Rs. 48,750. The Lieutenant Governor however intimates that there is a reserve at the disposal of the Punjab Relief Fund Committee and his honour will be glad to make a further allotment if necessary to meet more cases found deserving of relief than at present estimated. It is suggested in the Government letter that the most fitting occasion for distribution of grants will be peace celebrations and money has accordingly been placed at the disposal of the Deputy Commissioners for the purpose. The Government is anxious that the distribution should be made as quickly as possible.

Disorders Enquiry Committee.

(SPECIAL SERVICE)

LAHORE, December 11.

Found People Law Abiding.

CAPTAIN W. E. GODFREY.

On the whole he found people law abiding, and there was no anti-Government feeling. The outbreak at Gujranwala was not altogether a surprise to him. He attributed its suddenness primarily to rumours about the Rowlatt Act. Then the effect of what happened at Amritsar made people lose their heads. In reply to Mr. Rice witness said that some leaders did try to contradict false rumours about the Rowlatt Act.

AGHA GHULAM HUSSAIN.

Agha Ghulam Hussain, Extra Assistant Commissioner then gave evidence in regard to the various happenings in Gujranwala on the 14th. He attributed the outbreak to rumours about the Rowlatt Act, to Mr. Gandhi's arrest and to happenings at Amritsar and Lahore.

CHAUDHURI GHULAM RASUL.

Chaudhori Ghulam Rasul, Deputy Superintendent of Police, questioned by Lord Hunter in regard to the call incited said that he did not know who had hung up the killed call near the railway bridge.

POLICE AT THE BOTTOM.

Later on in the course of his investigation he had heard it alleged that the Police were at the bottom of it. As soon as he received the report about call being hung up he proceeded to the scene and had it removed and buried it. He realized at the time that it was likely to inflame the mob. Proceeding witness said that the aeroplanes came and did what he thought the police should have done earlier. Had they received orders then there would not have been so much destruction of property.

SIR CHIMANLAL SETALVAD.

Sir Chimanlal Setalvad questioned the witness at length as to the arrest march through the city handcuffed, and the arrest and departure of 22 men in goods truck to Lahore. Witness said after arrest of the truck he was not in any way concerned and did not come into personal contact with arrested men.

PUNDIT JAGAT NARAYAN.

Pundit Jagat Narayan witness said that arrived there was a small shower of rain

lasting for three or four minutes. He did not know the exact spots where the bombs fell.

BY MR. RICE.

In reply to Mr. Rice witness said that it was a hot April evening and no special hardship was involved by sending arrested men in an open goods truck for a short journey to Lahore.

MR. V. W. SMITH.

Mr. V. W. Smith, Superintendent of Police, then gave formal evidence.

MR. W. K. SHAW.

Mr. W. K. Shaw, District Engineer, examined by Lord Hunter described the removal of his family to the treasury which was surrounded by a wall 25 feet high. He expressed the opinion that if aeroplanes had not taken action the whole civil lines would have been destroyed. It was the action of the aeroplanes that saved the situation.

MR. B. C. CHATTERJEE.

Mr. B. C. Chatterjee, Head Master, Mission High School, Gujranwala, referring to the situation on the morning of the disturbance said that it appeared to him that things were taking a dangerous aspect. Asked about the effect of the action taken by aeroplanes witness said that aeroplanes dispersed the crowd and the people in fear of the crowd were to a certain extent released on the day succeeding disturbances, but he and his wife were sent to Lahore for a few days.

BY SIR CHIMANLAL SETALVAD.

Questioned by Sir Chimanlal Setalvad witness said that he had been in Gujranwala for the last thirty years and had found people quiet loyal and peace loving. The outbreak of 14th April came as a great surprise to him. In his opinion its immediate cause was the misrepresentation made about the Rowlatt Act. This finished the Gujranwala witnesses summoned for the day, but the committee proceeded to examine one Khushabi Ram, lately a parcel clerk at Amritsar. He appeared as a voluntary witness and his belated appearance was due to his not receiving the intimation to appear before the committee in time. His evidence principally revolved into a catalogue of his own grievances and concerns, about his arrest and internment during the Martial Law period at Lyallpur into arrest and detention without trial for some days, of his four sons at Amritsar, into his losing his railway appointment on release from internment and in to railway company's refusal to pay his provident fund bonus. The committee adjourned till to-morrow.

GUJARANWALA AND WAZIRBAD.

After examining another batch of Gujranwala and Wazirabad witnesses to-day the Hunter Committee adjourned till next Wednesday on account of peace celebration holidays. At to-day's sitting of the committee Sahibzada Sultan Ahmad was not present. He left for Gwalior yesterday night to be present at the peace celebrations in the estate. Captain Ewing who was in charge of mobile column that went round Shikhar area during the disturbances was the first witness. Questioned by Lord Hunter witness said in company with Deputy Commissioner he visited a number of places in the area so to say showing the flag. In the course of the tour by the column they did a lot of propaganda work. They had printed statements ready with them and these were read out at various places by Indians. The statement mainly dealt with the scope of the Rowlatt Act and false rumours that were current in that connection. He also gave a demonstration of machine gun firing at Shaikhupura. Continuing witness said he assisted in the arrest of suspected people in the villages. Deputy Commissioner had certain names of suspected people, and they went out by cavalry by night and surrounded a particular village. The Deputy Commissioner then called out Lambardar and asked for prosecution of suspected men.

Captain Harwood was the next witness. In reply to Lord Hunter he said on the afternoon of the 14th April while he was at Rawalpindi he was instructed to proceed to Gujranwala with 25 men. Witness left by Bombay Mail in accordance with these instructions. He was reinforced at Wazirabad by a party of 150 men, and eventually reached Gujranwala at about 8.30 in the night. When he arrived in the town buildings were still burning. He learnt civil European population had been concentrated in the Treasury, and after proceeding thither went out to investigate the damages done to the telegraph wires. He managed to get into communication with Rawalpindi and asked the military authorities there to send troops to Wazirabad. Next morning a special train was got ready and European women and children were evacuated from the town. Witness then described his work in connection with finding out damages to communications, and furnishing escort. On the 15th Col. O'Brien had decided to make certain arrests in town.

town and witness furnished escort. About 22 men were arrested, and they were sent to Lahore the same evening in open truck which had arrived with a detachment guard of 25 men. Witness ascribed the arrival of an open truck to the shortage of railway stock, and said that journey was only over forty miles. He could not say whether considerable time was occupied in the journey. Subsequently he furnished guards to ordinary trains passing Gujranwala and containing children. On the 16th he himself went to Wazirabad. Wire cutting there was particularly bad. Police had been broken and damage here extended over 3 miles. Soaking generally damage was very extensive. Witness then described the holding up of his train near a railway station, because the signal had not been set after waiting for a quarter of an hour he ordered engine driver to proceed to the station and finding the explanation of the Station Master unsatisfactory had him arrested. From the 17th onwards temporary repairs were carried out and between the 21st and 27th permanent repairs to the telegraph lines were executed.

Viceroy's Camp, (Gorakhpur).—His Excellency the Viceroy's reply to the address presented by the Kolar Gold Fields Mining Board:—

Gentlemen, It has been a great pleasure to me to follow in the footsteps of my predecessors Lord Curzon, Lord Minto and Lord Hardinge, and to be able to pay a visit to the gold fields. I acknowledge with most sincere thanks the warm welcome which you have shown to Lady Chalmers and myself. Our visit promises to be of very vivid interest and I am greatly pleased to have this opportunity of seeing at first hand the progress of this important

industry. Its importance is shown by the fact that since it was established in 1882 you have extracted over 52 million pounds worth of gold. That you have paid in Royalty to the Mysore Durbar about two and three quarters million pounds, and that you give employment to over 26,000 persons to whom you disburse each year over 600,000 pounds in salaries and wages. The mines are public benefactors. The production of gold at the present moment is of special importance in view of currency difficulties. The state of Mysore is benefited by the large royalties paid to it. And what is of no less importance, admirable provision is made I learn for the health and material well being of your workmen. You rightly pay attention to the important matter of vital statistics and I gather that for this and for the satisfactory results of your medical and sanitary measures much credit is due to Dr. O'Donnell. I am pleased to hear that you appreciate the ungrudging support given to you by His Highness the Maharaja. His Highness has indeed merited your thanks and has shown his wisdom by supporting the mining industry by the provision of electric power from the Cauvery falls by the construction of a railway, by the provision of a filtered water supply and by arranging for your representation on the state advisory council. It must be a source of satisfaction to you that in spite of war conditions and the consequent shortage of men and material there has been little falling off in the output of the mines. The mining board are to be congratulated on the manner in which they have faced and overcome the difficulties which confronted them. In your address you have modestly refrained from touching on the loyal and very remarkable help given during the war by the mining board and by the residents in the gold fields. The Board itself gave valuable assistance to the Board of Munitions. Mr. Cooke the Chairman of the Board in 1918 fully merited the honour which was conferred on him in recognition of his public spirit, and he and the members of the Board desire the acknowledgments of the Government of India. Similarly the residents of the area have earned the gratitude of us all for their activities in connection with the war. Your community though not a large one, subscribed more than two lakhs of rupees to the various war charities. In connection with our day fund nearly 28,000 rupees were collected towards which all the employees of the mines contributed a day's pay. Over half a lakh of rupees was given to the Madras Hospitalship. Excellent work was done on behalf of the St. John Ambulance and the Red Cross Associations in which the ladies of the station played a most prominent part. Nor were the claims of the British soldiers in the neighbouring Cantonment of Bangalore overlooked. One of the best frequented of the institutes maintained there by the Young Men's Christian Association was largely financed by friends at Kolar. Much kindness was also shown to the numerous parties of British soldiers who visited the Kolar Gold Fields where several hundred of them were entertained most hospitably. In brief the war activities of Kolar deserve very special commendation, and I am glad to have this opportunity of publicly thanking all these concerns. Gentlemen I will detain you no further. I hope I have said enough to show that the importance of the work which you have done for the community at large for your employees and for the soldiers is not unappreciated. I wish you all continued and increasing prosperity.

News in Brief.

Ahmedabad Municipal Board in supersession of the previous resolution sanctioning rupees 8,000 for peace celebrations adopted a resolution that the Municipal Board should not participate in peace celebrations owing to the Punjab incident and Khalifat question.

A new English daily will shortly be published in Allahabad under the name of "Democrat". It would be run by a limited company. The declaration was filed to-day before the District Magistrate by Mr. Sham Lal Nehru, formerly of the "Independent" Allahabad.

An Allahabad message says: The High Court has rejected the appeal of the Assistant Station Master, Ferozabad, whose negligence caused a smash a few months ago resulting in the loss of a large number of lives and for which he was sentenced to six months rigorous imprisonment.

Mr. J. B. Petit, Chairman, Indian Merchants Chamber Bureau, has wired protest against Rouble Route Ordinance and urges that the only transactions in rouble and not possession should be penalised, and asking for circumstances leading to such ordinance.

Two anti-peace celebration meetings were held in Calcutta this afternoon which were largely attended by Hindus and Mahomedans. Speeches were made urging the audience not to take part in peace celebrations as the question of Khalifat remained unsettled and the wrong done to the Punjab was unredeemed.

Intimation has been received from the Secretary of State that Dr. S. P. Sarbajit of Calcutta has been appointed to an Honorary Lt. Colonelcy in the Indian Medical Service in recognition of the excellent service he had rendered to the Government and the country during the war.

Mr. Swinhoe, Chief Presidency Magistrate of Calcutta, disposed of the case in which Mrs. Alice Kees was charged with disposing of her sister, Miss Adelaide Philbin, who is said to be under sixteen years of age for other than legitimate purposes. The Magistrate convicted the accused and sentenced her to three months simple imprisonment and a fine of Rs. 100. The accused moved the High Court in the afternoon. Justice Choudhary and Newbould granted an interim bail pending filing of appeal.

ప్రార్థన, దీక్షలు :- పుష్పయ్యవారు ఆస్థియ
బల్లెయ్య సుధివరతుల కంగీకరించుచు జీవాణుదేసిరి.

అమెరికా

అమెరికా గవర్నరుల స్థితి

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 7:— ఎటర్నల్ జనరలు గారిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— నమోకల్పిత అంత ముందట గవర్నరులు ప్రతినిధులు గవర్నరులకు ఏమియేర్పాటులను నొసరుచుకొనగోయి మంగళవారమునాడు వాషింగ్టన్ కు వచ్చిరి.

విల్సన్ సభాపతి.

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 8:— మెక్సికో విషయస్థితిని గూర్చి విల్సన్ గారి ఆలోచనలు గూర్చి అలాచింప నెనెబుండునాటికి పలుకడ ప్రతినిధులు పోయి, వాడుకగా 5-వ తేదీ రాత్రి 45 నిమిషములు విల్సన్ గారితో మాట్లాడినట్లు తెలిసింది. విల్సన్ గారు విషయములను సన్ని టిని భాగంగా గ్రహించుచున్నాడు. వారికి మానసిక ప్రాప్తి మేమియును లేదని వారు గ్రహించిరి. మెక్సికోను గూర్చి నిర్ధారణగా ఏమియును లేలేదు. విల్సన్ గారు లెహిస్థితియగు న్నాదగాని వారికెట్టి వనోపకారమును లేదని వారు తెలిసిరి.

అమెరికా పనివారల సమ్మెకల్పము

లండన్, డిసెంబరు 7:— నేలబాగు సమ్మెకల్పము అంత ముందట నిరూపించి, ఇట్లాదేర్పాటులు 9 వ తేదీన ప్రారంభించియు నా సమ్మెకల్పమునందీ తెలియుచున్నది. కాని అది కాకు లిమాకును బలపరచలేదు.

అమెరికా నేలబాగు

న్యూయార్క్, డిసెంబరు 8:— విదేశీయవాకలకు బాగు నీయదలయు చాల వివాదాస్పద మగుచున్నది. చాల మంది ప్రతినిధు లామెయముల గూర్చి వారికావచ్చునట్లు మాట్లాడుచున్నాడు. (ప్రజలు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో వాటిజ్యోమాధాన మేమియు గావించుకోనలేదు గావున విదేశీయులకు బాగు సంప్రదించు లేదనవచ్చునని నూచించుచున్నది.

జర్మనీ

జర్మనీ ఆర్థికస్థితి

బ్రెస్లా, డిసెంబరు 8:— జర్మనీ ఆర్థికస్థితి వాడుకల్పము జర్మనీ ఆర్థిక స్థితిని గూర్చి యుద్ధానంతరము ఇక్కడ చాల ప్రశ్నలకు మారుచున్నది. అన్నివిధములకు ప్రశ్నలకు యుద్ధానంతరము కేరీకి పర్యుచున్నది అతడు తెల్పెనునని చూపించెను.

ఇండ్లు లేకులబడుట

బ్రెస్లా, డిసెంబరు 7:— విదేశీయ వాసులకు నివసించు స్థానములకు చుట్టూ తిరిగి: వైకల్పము లేదు. ఎరికిని అపాయము కలుగలేదు.

జర్మనీ ప్రాంతాల్లోనే సంతకము చేయవలయును

హ్యూస్, డిసెంబరు 8:— వెటికన్ జర్నలు ఇట్లు ప్రాయమున్నది:— ఇటువై నేమియు చర్చించకము జర్మనీ ప్రాంతాల్లోనే సంతకము చేయవలయు ననునా మిత్రులందరి వారు కోరిరి. ఇంతటితో మరి రాయబారము అందఃకున్నది. మాడుకోనల నోటికి ఇచ్చినట్లుట యుద్ధము మరల ప్రారంభమగును. ముట్ల విక్రమముగ వారంభించును.

రుష్యా

కార్మికుల సంఘము

లండన్, డిసెంబరు:— యుద్ధకార్యాలయ ప్రజలు:— వారింగిలో గాని బోల్షివిక్కులు ట్యాంక్లను విడిచిరి. డిసెంబరు 1 వ తేదీన బ్యాట్లీకువై సెనరింపబడిన యుద్ధములు ప్రారంభమయ్యెను. దాను వైనికలపర్వత భాగము విజయము కలుగుచున్నది. రెడ్లు గార్డులతో పరాక్రమమున కలగడమునకో పోరాడెను చుచున్నాడు.

సోవియట్లు, సంధిరాయ కూరములు

స్టాన్ బూర్గ్, డిసెంబరు 8:— సోవియట్లు కుమ్మరిలు, బాల్టివిక్కులు తోర్పాటు ఎఫ్.ఎ.యార్.గర్ల సంధిరాయ కూరము లాంధ్రమైరి. రుష్యా ప్రతినిధులలో శ్రీశ్రీరామీ నుగార అన్నాడు. వారివెంట గాలమున యుద్ధాని రియలున్నాడు.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టులో అల్లరులు.

కయో, డిసెంబరు 8:— ఇద్దర వ్రటిమ యుద్ధముల మేల నేను 5 సారులు పిస్తోల్లు కాల్యబడి. ఒకరికి కాల్ గైని గాయము కలిగింది. మరొకరు 18-6 తేదీ నుండి నమ్మకత్తిక విద్యార్థులు మరల కళాశాలలందు చేరిరి.

డి అన్నంజియో గారు

హ్యూస్, డిసెంబరు 8:— యూగోస్లావు ప్రతినిధు లిట్లు చెప్పిరి:— వాల్కాటియాలో డి అన్నంజియో గారు తేవేరియో యుద్ధోమయవాదరీ తెలియుచున్నది. అతని వైరికలు పది వేలమంది స్పానార్టో, కెల్టాకోల సెనరింపబడుచున్నాడు. డి అన్నంజియో గారు వైర్యులు సువాదురక్షతమున వాటివరే యూగోస్లావుల తప్పుక వారి సెనరించెదమనియు, అటువై నేమిజుగిను తాను భూచి వాడుకగారియు ప్రతినిధులు ఉన్నత సభవాకి తెల్పిరి.

రుమేనియా

విమానమును పట్టుకొనుట.

సోని, డిసెంబరు 16 — ఒక వెర్ల విమానమున యం (రము చెకుటలన నది హాటిలో దిగిలసి చెచ్చింది. దానిని రుమేనియా వారు కేటించుకొనిరి అందులో ఇద్దరు జర్మను ఉద్యోగులును యంగుర యా (త్రిమ) నుండి. యుక్రేనులో నోక బోల్షివిక్ మద్రాలమునకు వాంకెస్టన్లు ముద్రించుటకు వారు 360 లక్షల రూపాయల తీరికొని వెళ్లుచుండిరి. వేలకొలదివరకు వారియొద్దముండిన అవిమానము జర్మనీకుండి బోల్షివిక్ దేశమునకు సరిగా రాకపోకలు జరుపుచుండెను. జర్మనులు మిత్రులందరిపట్ల ప్రోహమున కలచిరిని కృష్టతమ క్రమముల కొరకెని.

హంగరీ అల్లరులు.

లండన్, డిసెంబరు 7:— విజ్ నాన్ సంకేతము. — ఆహార పదార్థములను గూర్చి అల్లరులు జరుగుచున్నవి. మూడు దశాబ్దములు దోచుకొనిబడినది. కొన్ని కవ సంతులలోనికి దోపిడీదారులు ప్రవేశించి ఆహారసాగ్రా నంతరిని దోచుకొనిరి. పోలీసువాడు, ఇటలీ వైనికలును మరధిగులను సుబయోగించి రాత్రి చాల చీకటిపడుచున్నది కాంతి నెల కొల్పిరి. మరొకన్ని పోట్ల గూడ నెట్టి కలహముల సంభవించునని భయముగ నున్నది.

ఈజిప్టులో విడిమింపారీ పని.

కయోలో మరల అల్లరులు జరుగుటరన, తిరస్కారభావముచేతను, అనధికమగు కవులు కతిర కాపన ప్రయోగములేతను, ఈజిప్టులో సమర్థుప్రీ చల్లారకదని యూగొంపవలసి యున్నది. ఈజిప్టులో ఎదురుగురు వారు నూచించిన పద్ధతుల నవలంబించుటకు వ్రటిమ ప్రభుత్వము వారి కెంతకాలమువట్టును? గవర్నరుకు కయోలో తేన అలెన్సీ ప్రభువు గారిని మద్రాస్కు తుత్తును గాని పరిస్థితుల బట్టి తనకుతోడిన విధముగాని ఒకపాటి విధానమును ప్రకటించవలసిందని తెలిపి యందుకుచే కొంత ఆశ, లుకుచున్నది.

ఈజిప్టు దేశముగూర్చి బ్రిటును దేశము కొన్నివిషయములకు జ్ఞప్తి వం దుచుకొని నలసియున్నది. అవి బ్రిటును దేశమునకు రుచింపక పోవచ్చును. కాని బ్రిటిషు నామకర్తమునన్న యొక గొప్ప వాలిసాగ భావి తేవచును సంప్రీతియు అపాయదేశముచున్నప్పుడు అట్టి విషయములను గమనించుట బ్రిటిషు ధర్మము. సుగ్రామములను ఆ దేశపు బ్రిటిషు పాలకులు దేశముల అనధికములకంటె తమ అనధికములకే మెక్కును ప్రాముఖ్యము నిచ్చిరి ఈగర్లతి బ్రిటిషు గారికి తేకర్లక్రీక తోపరచుచు. దాని అది క్రొమరు ప్రభువుగారి పద్ధతికి వికర్తము. ఆ దేశపు తేవమే బ్రిటును దేశపు ప్రధానాధ్యక్షుని మీ అభిప్రాయము. ప్రతినిధి సంఘములకు నిర్మాణించుటయు, సామర్థ్యమును గడించక బ్రిటిషు ఉద్యోగుల విషయించుటయు, మున్నగువిషయము లా దేశవాసులకు భావో ప్రేకము గలిగించినవి. ఇవి అన్నియు సర్వానుసరమునకు అనధికములని తోపరచుచును వీరికి తోడుగ అధిక ధరమును, టర్కీపై సంధివరకులను విధించుటయు చాలగవమును ఉర్క-నేవనల్పములకుతలములను వీరికి మరొక అగ్రహారము జరించుటకు గారణ

భూకములయొక్క ఇంద్రధనుష ఆకాలి ప్రవలిసి. దానిని అవి న్యాయాదురగ్యముగ అనుచి వాడుకసరమును. ఎట్టి న్యాయమునను అట్టి కారణములకు గమనోగతయే తీర్పునెవ్వరు వలన లభియలేదు. ఈజిప్టులందుకునగా నాదేశమును పాలితదేశమును తేసితియు అగ్రము కాదుయు; బ్రిటిషు పాలనలోపములను తొలగించుటకుననియు, ఈజిప్టుదేశముల స్వపరిపాలనాసామర్థ్యము మెహ దించుటయు బ్రిటిషు ఆధిక్యమును ప్రకటించుట ప్రస్తుతస్థితిగనులకు పమాద. ధము—“టైమ్స్” క్రీతిక

మిల్లుకు ప్రభువు గారు 7 వ తేదీ కయోలో చేరి.

అమెరికా కాంగ్రెసు కే కిస్సె గారు విడుదలడిరి.

దయాశి గారు లొలగింపబడి:పుట్టి నుండియు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములయందలి విదేశీయులు 92% గురు మెక్సికోలో చంపబడిరి వారిలో మూడవవంతుమంది చివావారు.

కార్మికులు మెర్సె గారు “మెర్సెసు అఫ్ టెలిజియం” అను పేరుతో నోక పుస్తకము ప్రాసిరి. ఇందు ముద్రముయొక్క నైతికాద్యక్షములు వారుగ చర్చించబడింది.

కంబరు నెలలో బ్రిటిషు వా రుచుచిదేసిన వస్తువుల విలువ 1074 లక్షల సావరములు. అట్లాచరు నెలలో 987 లక్షలు. దిగుతులు నవంబరు నెలలో 1436 లక్షల సావరములు. అట్లాచరు నెలలో 1535 లక్షల సావరములు.

1915 వ సంవత్సరములో మర్మోరా నముద్రమునందు తుకమ్మ యుద్ధనాకశ నుండించుటకు ప్రీక్సాన్ని వారు జలాతర్కామి ఇ 14 లోని నావికలకు 80 వేల సావరములను బహుమతి చేసిరి.

సామ్రాజ్య ప్రజల తరపున స్కాట్లండునందలి బెజర్స్ దు సుసాముతోబాడ 54000 సావరముల కేట్లు మర్మోరా హేనుగారి కానుకగా సమర్పించుటకు చందాను కోరబడెను.

నర్ ధామను మోర్లేర్స్ గారు వారి వారినియగొని: వెకక నర్ చిలియును ద్యూమ గారు హింమాదేశకాక్యోక న మోయాధిక రిక నిజమి నుబుడును.

హింమాదేశమునందీ 7400 మంది మైరికలకు తీసికొని యేడులవల క్రీస్మిసు నెల నకి ఇండ్లముల చేరవచ్చునని యధికా గ్యూంజువాకు తెలియజరుచుచున్నాడు.

హంబొయికుండి లండన్ కే నేనున్న కన్నా అను బ్రిటిషు స్త్రీయలో అగ్నిపుట్టె. కాని కేట్లలోనికి అగ్నివేయుడెను. దానిలో 100 టన్నుల సామగ్రి మున్నదని తెలియచున్నది

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eyes, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Headache, Sore Throat, Influenza, etc. Costing only Rs. 25/8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B.S. Bhandari, M. A., Batula. (India)

Natural Actina Treatment.
6691

CYCLE TYRES & TUBES.

British made Twoship, non-slip tread, guaranteed wired on covers 28x1 1/2 Rs 4 each. Tubes Rs. 2/8-0 each. Price list on application for Cycle Accessories. Tyres and Tubes of all makers.

D. P. ROW & CO.
Harris Road, Mount Road, P. O. Madras.

I

பெரிய பழைய கல்வெட்டு, 1574, கல்வெட்டு, 1574

<p>Karola చాలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>కరోలా. బాసనలకు, ఏరుచిలేకు, వ్రవక దార్దము, పులితేపురాదు, భేదలు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి నునాయాసము గల యెల్లాగున గర్భకోధన గావించును.</p> <p>1 పాను, 1 పాను సీసాలు సీసా 1-కి వెల రు. 2-8-0, 4-8-0.</p>	<p>Fraser's Lever Tonic ప్రే జరు గారి లీవరు టోనిక్.</p> <p>వైద్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్యమువలన గలుగు బాధలకును, అలవరింపును, అకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదినిమించిది.</p> <p>సీసా వెల రు. 1-12-0.</p>	<p>Kuhalti కుల్ హాల్తి.</p> <p>ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు ఎలుపుగా గాని గోధుమరిలగుగా గాని మార్పు గలదు. పదో ఫలితము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సాల్యూషన్ డ్రై వెట్టి 1-కి రు. 2-4-0.</p>
---	--	---

W. E. SMITH & Co., Ltd డ్రగ్గియు. ఇ. సిల్వ్ ఆండు కో.,
Pharmaceutical Chemists & (లిమిటెడ్)
Druggists, Mount Road, మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
MADRAS. మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవ త్రిక వేరు ను దాహరించ గోరెదము 368

కేశవకాంత్ తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇంజిల్ కిల ఫులలేసు.)
(తక్కువకు మార్కెట్టులోయందు వాటి కన్నీటికంటెకు మిక్కిలి చాడయ్యెడిది. మంచి వాసనగలది. (1881)
(దీయెక్క గుణావళియును మెచ్చి గ్యాబియర్ శత్రువులలో ఒక యోగ్యతాశ్రమను వైమారు శత్రువులలో ఒక ప్రాంతాంతమున కవిటీదాన్లు ఇచ్చి యున్నది.) కేశవకాంత్ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్లకాయల నుండి తీసి పరిశుభ్రమైన పువ్వుల నుండియు తయారు చేయబడినది. ఇది అన్ని తేలవల కంటె తక్కువది. తలవెండ్రుక లాడిపోవుటను కలిపి వెండ్రుకలు పువ్వులను :ల్లగాను మెరుగులు చేయును. ఇట్టియు గాక కేశవ కాంత్ తలనూనె లవాదూరణము లిలనూనె లన్నిటి కంటెను మిక్కిలి చవుకయ్యెడిది. నజీయ బీదలకు బాష్పములకులకు తగినది.
కేశవకాంత్ తలనూనెలో మెడికలును చెడుపు చేయబడి వైట్ ఆయిల్ కలిపినది రజావుచేయవారికి రూ. 1000 లు ఇవానుగా నియ్యదును.
ఒకసారి తెప్పించియ్యదిన మిక్కిలి తెలియును.
శ్రీకింగుపొట్టు 4 రుల్లా కలసి 1 బుడ్డి వెల రూ. 0-15-0.
మార్కెటునింపు:— కేశవకాంత్ తలనూనె బుడ్డిబిట్లోను బహుమతి జిక్క ట్టుండును.

The Keshav Perfumery Works,
147, Abdul Rahman Street, Bombay. No. 3.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము కనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషుబాయిలరు కామ్యూజిషన్"ను యువయోగింపవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలరు శ్రువుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న శ్రువు పట్టుకుండగను శుభముగాను నుంచును. ఈ కామ్యూజిషన్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎక్కుటి కచ్చడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలప్రసాద గురించియు అసలు యెంతటికీ వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ ఆండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,
తలాలపెట్టె నెం 553 రు

829 మదరాసు

(వై కామ్యూజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ క్రితక పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)

Mr. G. W. M. Reynod's Novel
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or The Heroine of the Fern Island	Rs. 0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5- Partridge 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols 2 4 0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols Rs. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchesse, in 4 vols	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugenie's Boudoir 3 vols	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loes of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)
The SUPE & CO. WATCO & Co,
536 Post Box 157 (A) Madras. E.

సావంతుని వనోపది సారసపరిల్లా

అమరశ్రీధరు రక్తమున జనించు బాధ్యములకు కీలకమంది మందు. జీవపుట, మచ్చులక, గంధములను శుభ్రము, ప్రాంతములను అన్నివిధములవలన గలుగు చర్మ రోగములకు పోగొట్టును. (188)
మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన రక్తశుభ్రకారిణి
చూడని సారసపరిల్లా నుణ మియ్యపు నిస్సంశయము. బాహ్యమైన మచ్చులను అన్నివిధములైన రోగములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసవిషములను, మలబద్ధక నును శాస్త్రబంధమును పోగొట్టును పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాంగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల వలె మందులకు శ్రమిల్లు బుడ్డిగా అర్జునును.
పొట్టిలును. — పి. డి. సావంత్,
శ్రీ. పననవాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor: P. D. SAVANT,
Panawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

పాశ్చాత్య మెంకటాచలపణ్డితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. డిల్లీలిలాసరము:— అమోలకల శ్లేశులను ఈ డిల్లీలిలాస రసములను సోగులై మిశ్రము. ఒక యొక డిల్లీలిలాస రసముగల సీసా శిమయెద్ద నుండెనేని శ్లేశులకు శ్రేష్ఠమైన సిద్ధాపథము శరీరాంతి లేదని తామె సంబోధముగ బుక్కలగు. దినజ్వరము, మూడక శాలిర జ్వరము, పచ్చి పొడిము మొదలగువి శివుక గుణ మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (594-801)
2. శ్రీనివాసతైలం:— శ్లేశుగడ్డలకును, సంకుల నొప్పి పొవులకును మంచియందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇళాం.
3. వైద్యరసము:— దీని నేవించినప్పుటి నుండియే మూత్రము కట్టిక (కలరా) వాంతిలేదే, శీతభేది, అజీర్ణ భేదము గలయు కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.
4. బాలకుభోదము:— బిడ్డలకు బలకాగి; తియ్యని మందు. మందము, మలబద్ధము, అజీరతేది, కృత్రిమము, పుచ్చిముండు, అకలితెనుండు మొదలగువి గుణమందు బిడ్డల పుష్టిగలవారగును. సీసా 1-కి 0-12-0 5-కి 1 ఇళాం.
5. లోకామహావర కస్తూరిమృతము:— బిడ్డలకు వయ

స్వ ముడిదినవారికి, బాలింతలకు శత్రువులగు కారి. మందము, మడికేము, కడ్డు, అజీర్ణము, శీతవాతం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింకానేక రోగములను గుణముచేయును.

250 మృతము గల సీసా	0-4-0
శివానా కర్పూర 5-కి	1-8-0
" "	12-కి 2-18-0
" "	25-కి 5-8-0

శీత రోగములకూడ అమరశ్రీధరు తెలిసిన పంపబడు.
శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు.